

Analiza profitabilnosti poslovanja poduzeća Podravka d.d.

Varović, Suzana

Master's thesis / Diplomski rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:255495>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-23**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN

DIPLOMSKI RAD br. 213/PE/2018

ANALIZA PROFITABILNOSTI POSLOVANJA

PODUZEĆA PODRAVKA D.D.

Suzana Varović

Varaždin, veljača 2018

SVEUČILIŠTE SJEVER
SVEUČILIŠNI CENTAR VARAŽDIN

Studij Poslovna ekonomija

DIPLOMSKI RAD br. 213/PE/2018

ANALIZA PROFITABILNOSTI POSLOVANJA

PODUZEĆA PODRAVKA D.D.

Student:

Suzana Varović

Mentor :

Prof.dr.sc . Alfio Barbieri

Varaždin, veljača 2018.

Prijava diplomskog rada

studenta IV. semestra diplomskog studija
Poslovna ekonomija

IME I PREZIME STUDENTA	Suzana Varović	MATIČNI BROJ	0380/336D
NASLOV RADA	Analiza profitabilnosti poslovanja poduzeća Podravka d.d.		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Profitability analysis of the Company Podravka		
KOLEGIJ	Računovodstvo za potrebe upravljanja		
MENTOR	prof.dr.sc. Alfio Barbieri		
ČLANOVI POVIJERENSTVA	1. izv. prof. dr. sc. Ante Rončević 2. doc. dr. sc. Damira Đukec 3. prof. dr. sc. Alfio Barbieri 4. izv. prof. dr. sc. Anica Hunjet		

Zadatak diplomskog rada

BROJ	213/PE/2018
OPIS	<p>Predmet ovog rada je financijska analiza Podravke d.d. kako bi se utvrdilo stanje poslovanja poduzeća. Horizontalnom i vertikalnom analizom analizirat će se bilanca i račun dobiti i gubitka. Osnovni cilj je predstaviti uspješnost dosadašnjeg poslovanja. U teorijskom dijelu rada koji se odnosi na prikupljanje i analiziranje stručne i znanstvene literature, koriste se sljedeće metode istraživanja : metoda analize, metoda sinteze i metoda komparacije. Praktični prikaz rada postavljen je na temelju financijskih izvješća Podravke d.d.</p>

U VARAŽDINU, DANA 13. 03. 2014.

POTPIS MENTORA

DIR 01 PE

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Metode istraživanja	2
1.3. Struktura rada	2
2. ZNAČENJE I OBILJEŽJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	3
2.1. Temeljna funkcija finacijska izvješća	3
2.2. Bilanca.....	4
2.3. Račun dobiti i gubitka	6
2.4. Izvještaj o novčanom toku.....	7
2.5. Izvješće o promjeni vlasničke glavnice	10
2.6. Bilješke uz finacijska izvješća.....	10
3. ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠĆA.....	12
3.1. Pojam analiza finacijskih izvješća.....	12
3.2. Horizontalna i vertikalna analiza.....	13
3.3. Pokazatelji analize finacijskih izvještaja	14
2.3.1. <i>Pokazatelji likvidnosti i solventnosti</i>	15
3.2.2. <i>Pokazatelji aktivnosti</i>	18
3.2.3. <i>Pokazatelji ekonomičnosti</i>	19
3.2.4. <i>Pokazatelji profitabilnosti</i>	21
4. POSLOVANJE PODRAVKE D.D.	22
5. FINACIJSKA ANALIZA PODRAVKE D.D.	26
5.1. Horizontalna analiza bilance	26
5.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka.....	32
5.3. Vertikalna analiza bilance	35
5.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka.....	41
5.5. Finacijski pokazatelji Podravke d.d.....	43
6. ZAKLJUČAK	50
LITERATURA.....	53
POPIS SLIKA, GRAFIKONA I TABLICA	55

SAŽETAK

Predmet ovog rada je financijska analiza Podravke d.d. kako bi se utvrdilo stanje poslovanja poduzeća. Horizontalnom i vertikalnom analizom analizirat će se bilanca i račun dobiti i gubitka. Osnovni cilj je predstaviti uspješnost dosadašnjeg poslovanja Podravke d.d. temeljem horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka od 2013. do 2016. godine. Ime kompanije Podravka potječe od naziva za stanovnicu Podravskog kraja, u kojem se nalazi sjedište tvrtke. Nastala je 1947. godine na temeljima nekadašnje tvornice pekmeza i prerade voća - Wolf, te kasnije postala poznata u zemlji i inozemstvu po proizvodnji univerzalnog dodatka jelima - Vegeti, koja se već pola stoljeća izvozi u više od 40 zemalja svijeta na svih pet kontinenata. Podravku danas kupci prepoznaju, ne samo po brandu Vegeta već i po nizu brandova; Dolcela, Lino, Eva, Fant, Kviki itd.

U teorijskom dijelu rada, koji se odnosi na prikupljanje i analiziranje stručne i znanstvene literature, koriste se sljedeće metode istraživanja: metoda analize, metoda sinteze i metoda komparacije. Praktični prikaz rada predstavljen je na temelju financijskih izvješća Podravke d.d.

Ključne riječi: bilanca, horizontalna analiza, financijska analiza, račun dobiti i gubitka, vertikalna analiza

SUMMARY

The subject of this paper is the financial analysis of Podravka d.d. in order to determine the state of the business. The horizontal and vertical analysis will be used to analyze the balance sheet and profit and loss account. The main goal is to present the success of Podravka d.d. based on the horizontal and vertical analysis of the balance sheet and the profit and loss account from 2013 to 2016. Name "Podravka" originates from the name of a female resident in region "Podravina", where the company's headquarters are located. It was founded in 1947 on the foundations of former bakery and fruit processing plants - Wolf. Podravka later became famous, both in the region and abroad, by producing a unique food spice - Vegeta, which has been exported to over 40 countries all around the world and all over the five continents. Today, Podravka is being recognized by customers, not only because of brand Vegeta, but by a number of other brands; Dolcela, Lino, Eva, Fant, Kviki, etc.

In the theoretical part of the paper, which deals with the collection and analysis of professional and scientific literature, the following methods of research are used: analysis methods, synthesis methods and comparison methods. Practical part of the paper is created upon the financial reports of Podravka d.d.

Keywords: balance sheet, horizontal analysis, financial analysis, profit and loss account, vertical analysis

1. UVOD

Osnovni zadatak financijskih izvještaja je na jednostavan i jasan način prikazati financijski položaj, uspješnost i novčani tok u određenom vremenskom razdoblju. Ti podaci su sadržani u financijskim izvještajima od kojih osnovne čine: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjeni vlasničke glavnice i bilješke uz temeljne financijske izvještaje.

Prikaz financijskih izvještaja treba biti transparentan. Financijska izvješća moraju prikazati sve važeće i jednako pouzdane računovodstvene informacije u propisanoj formi i sadržaju, i to na razumljiv način osobama kojima su namijenjene.

Analiziranje financijskih izvještaja je, prije svega, u primarnom interesu uprave poduzeća, jer analiza omogućava pregled ostvarenih rezultata i trenutnog financijskog stanja, a što pomaže u donošenju kvalitetnih poslovnih odluka koje pridonose uspješnosti i sigurnosti poslovanja. Informacije dobivene iz financijskih izvještaja koriste se i za ekonomske odluke vezane uz budući poslovni rezultat, što znači da informacije moraju biti istinite, poštene, pouzdane i nuditi objektivan pregled imovine, obveza, kapitala i financijskog rezultata poslovanja.

Financijska izvješća i financijska analiza polazište su za razvoj novih strategija u poslovanju, stoga iste imaju važnu ulogu u prepoznavanju dobrih strana poduzeća kako bi se prednosti što bolje iskoristile, ali i slabosti radi poduzimanja korektivnih radnji i povećanja mogućnosti u ostvarenju budućih poslovnih rezultata.

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet rada je horizontalna i vertikalna analiza Podravke d.d. kako bi se utvrdilo stanje poslovanja poduzeća. Horizontalnom i vertikalnom analizom analizirat će se bilanca i račun dobiti i gubitka.

Osnovni cilj je predstaviti uspješnost dosadašnjeg stanja Podravke d.d. temeljem horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka od 2013. do 2016. godine.

1.2. Metode istraživanja

U teorijskom dijelu rada, koji se odnosi na prikupljanje i analiziranje stručne i znanstvene literature, koristit će se sljedeće metode istraživanja:

- **metoda analize** prilikom raščlanjivanja složenih misaonih cjelina na jednostavnije sastavne dijelove;
- **metoda sinteze** za provođenje procesa povezivanja jednostavnih misaonih tvorevina u složenije;
- **metoda klasifikacije** koja predstavlja način raščlanjivanja pojma na posebne, odnosno jednostavnije pojmove;
- **metoda komparacije** za uspoređivanje istih ili srodnih činjenica te utvrđivanje njihovih sličnosti ili različitosti;
- **metoda deskripcije** je postupak opisivanja činjenica, procesa te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosno i veza:
- **metoda indukcije i dedukcije** koristit će se prilikom donošenja zaključaka.

Empirijski dio rada odnosit će se na prikupljanje financijskih podataka iz godišnjih financijskih izvješća što će predstavljati informacijsku podlogu na osnovu koje će se izračunati pokazatelji. Prilikom izračunavanja određenih pokazatelja koristit će se Microsoft Office Excel. Koristit će se i različite statističke metode grupiranja, agregiranja, tabeliranja i grafičkog prikazivanja statističkih pokazatelja.

1.3. Struktura rada

Rad je podijeljen na šest poglavlja uzimajući u obzir uvod i zaključak. U prvom, uvodnom poglavlju, iznijet će se obrazloženje teme, predmet i cilj rada, istraživačka pitanja, metode istraživanja, očekivani stručni doprinos i struktura rada. U drugom poglavlju definiraju se financijska izvješća i njihova obilježja te normativna obilježja financijskog izvještavanja u Republici Hrvatskoj. U trećem dijelu rada predstavljene su značajke financijske analize i pokazatelja analize financijskih izvješća. U četvrtom poglavlju analizira se poslovanje Podravke d.d. pri čemu se prvo opisuje strategija poslovanja. Peto poglavlje predstavlja analizu financijskih izvještaja Podravke d.d. Analiza započinje s horizontalnom i vertikalnom analizom bilance, a završava s financijskim pokazateljima. Rad završava zaključkom.

2. ZNAČENJE I OBILJEŽJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mjerenje uspješnosti čini najvažniji korak u procesu kontrole poslovanja. Mjerenje uspješnosti poslovanja poduzeća oduvijek je izazivalo najveće zanimanje vlasnika poduzeća. Mjerenje uspješnosti je postupak kojim se utvrđuje jesu li i u kojoj mjeri ostvareni zacrtani strateški ciljevi. Ako je došlo do eventualnih odstupanja od predviđenih rezultata, zadatak mjerenja je da ukaže na smjer tih odstupanja te na razloge koji su doveli do njih.

Općenito, mjerenje uspješnosti je sumiranje ključnih odnosa i rezultata koji govore o financijskim obilježjima poduzeća. Utvrđivanje uspješnosti, u praktičnom smislu, obuhvaća praćenje obilježja poduzeća radi njihova unapređenja. Radi toga potrebno je analizirati pokazatelje po pojedinim područjima za koje se vjeruje da pokazuju uspješnost poslovanja. Mjerenje poslovanja poduzeća može se vršiti na različite načine, no ipak najbolji pokazatelji poslovanja za sve investitore i druge dionike poduzeća nalaze se u financijskim izvješćima i analizama financijskih izvještaja. Kako navode Žager i suradnici analizom financijskih izvještaja dobiva se brza i realna slika o poslovnim aktivnostima poduzeća (Žager, Žager, 1999, str. 32). Da bi se uopće moglo analizirati financijska izvješća i dalje davati na njihovu značaju u analizi i mjerenju poslovanja poduzeća važno je prvotno predstaviti temeljna financijska izvješća i njihova obilježja.

2.1. Temeljna funkcija financijska izvješća

Financijska izvješća predstavljaju zadnju fazu računovodstvene aktivnosti. Ona služe računovodstvu, menadžmentu, dioničarima te ostalim vanjskim povezanim poduzećima (burze, porezne uprave) radi utvrđivanja plaćanja poreznih davanja, ali i radi utvrđivanja perspektive poslovanja poduzeća (Žager, Mamić Sačer, Sever, Žager, 2008., str. 180). Prema Zakonu od računovodstvu financijski izvještaji moraju biti istinito napravljeni i predstavljati stvarni financijski položaj poduzeća (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, čl. 8).

Fer prikaz poduzeća predstava vjerno predočavanje svih transakcija i drugih poslovnih događaja, a u skladu su s kriterijima Međunarodnih financijskih standarda, Hrvatskih standarda za financijsko izvještavanje te zakonskih odredbi.

Viša svrha financijskih izvještaja osim njihove informacijske funkcije je i njihova vjerodostojnost te sveobuhvatnost za daljnje analize važne za strateško planiranje u poduzećima te kontrolu ostvarivanja ciljeva.

Temeljna financijska izvješća su:

- Bilanca (izvještaj o financijskom položaju poduzeća),
- Račun dobiti i gubitak (Izvještaj o uspješnosti poslovanja),
- Izvještaj o novčanom toku
- Izvještaj o promjenama vlasničke glavnice,
- Bilješke uz financijska izvješća (Žager, Mamić Sačer, Sever, Žager, 2008., str. 32).

2.2. Bilanca

Bilanca na određeni dan prikazuje kategorije i iznose imovine korištene u poduzeću (angažirana sredstva) i istodobno nastale obveze prema zajmodavcima i vlasnicima (dobivena sredstva). Bilanca se još naziva i izvještaj o financijskom stanju ili izvještaj o financijskoj situaciji. Ona mora uvijek biti uravnotežena jer je ukupna imovina, angažirana u poslovanju u bilo kojem vremenskom trenutku, po definiciji upravo jednaka obvezama i vlasničkoj glavnici, pomoću kojih je ova imovina dobavljena.

Najvažnije su kategorije imovine ili upotrebe sredstava:

- tekuća imovina, stavke koje se obrću u tijeku redovnog poslovanja u kratkom vremenskom razdoblju: novac, utrživi vrijednosni papiri, potraživanja i zalihe,
- stalna imovina, poput zemljišta, mineralnih resursa, zgrada, strojeva, opreme, vozila i tako dalje, a koja se koristi dugoročno,
- ostala imovina, poput depozita, patenta i raznih vrsta neopipljive imovine, primjerice goodwill (Žager, Mamić Sačer, Sever, Žager, 2008., str. 40).

Glavni izvori sredstava su:

- tekuće obveze, poput obveza prema dobavljačima, poreznim vlastima, zaposlenima i zajmodavcima s dospjećem do godine dana,
- dugoročne obveze, koje uključuju dugovne instrumente otplate u roku duljem od godine dana, na primjer hipoteke i obveznice,
- vlasnička glavnica, koja sadrži sredstva sakupljena od raznih skupina vlasnika poduzeća, kao i akumulirane zarade u poduzeću (Žager, Mamić Sačer, Sever, Žager, 2008., str. 40).

Bilanca je statična i prikazuje stanje na dan na koji je pripravljena. Bilanca je i kumulativna jer prikazuje učinke svih odluka i transakcija koje su se dogodile i koje su obračunate do datuma njezine pripreme. Pravila financijskog računovodstva zahtijevaju da se sve transakcije bilježe

prema trošku u trenutku nastanka, a retroaktivno je moguće mijenjati unesene podatke samo u vrlo ograničenom broju slučajeva.

Bilanca zbog svoje kumulativne prirode prikazuje imovinu koja je nabavljena i obveze što su nastale u različitim vremenskim razdobljima. Kako je tekuća ekonomska vrijednost imovine podložna promjeni, što je posebno vidljivo u dugotrajnim stavkama, poput zgrada i strojeva, ili resursa poput zemljišta i ruda, moguće je da troškovi navedeni u bilanci više ne odražavaju stvarnu vrijednost. Usto, i promjene vrijednosti valute u kojoj je knjižena transakcija s vremenom iskrivljuju sliku stanja koju daje bilanca. Naposljetku, i nedavno uvedena pravila, koja zahtijevaju procjenu i knjiženje mogućih obveza do kojih će doći zbog raznih budućih izdataka, poput mirovina i troškova zdravstvene zaštite, zahtijevaju daljnje prosudbe vrijednosti imovine (Anthony, Reece, 2004., str. 25).

Računovodstvena je profesija uložila mnogo truda u iznalaženje rješenja za ta i druga pitanja koja imaju utjecaja na značenje bilance, ali s djelomičnim uspjehom. Rad na razvoju standarda se nastavlja, a od upravljača i analitičara se traži da pri analizi i pregledu izvještaja svojim prosudbama daju odgovarajuća tumačenja. Bilanca se, u kontekstu donošenja odluka o investicijama, poslovanju i financiranju može promatrati kao kumulativna lista posljedica investicijskih i financijskih odluka, dok se neto učinak poslovanja u obliku periodičnih profita ili gubitka u stanovitom razdoblju odražava na računu vlasničke glavnice. Bilanca ima važnu ulogu u području odlučivanja o poslovanju što je grafički prikazano na slici jedan (Anthony, Reece, 2004., str. 25).

Slika 1. Područje upravljačkih odluka- Bilanca u kontekstu odlučivanja

Investiranje

Poslovanje

Financiranje

BILANCA		
Imovina (Aktiva)		Obveze
Tekuća imovina		Tekuće obveze
Stalna imovina	Neto-dobit ili gubitak	Dugoročne obveze
Ostala imovina		Vlasnička glavnica
Ukupno imovina (aktiva)		Ukupno obveze i neto-vrijednost

Izvor: obrada autorice prema Anthony, R.N., Reece, J.S. (2004). Računovodstvo. Financijsko i upravljačko računovodstvo. Zagreb: RRIF, str. 26

Navedene su najvažnije kategorije, koje su obično uključene u bilancu, što naravno daje vrlo pojednostavljenu sliku. U stvarnosti se analitičar susreće s velikim brojem raznih stavki imovine, obveza i neto-vrijednosti jer bilanca prikazuje jedinstvene odlike svakoga pojedinog poduzeća i posla kojim se poduzeće bavi. No svi se računi uvijek mogu svrstati u navedene osnovne kategorije.

2.3. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka prikazuje učinke upravljačkih poslovnih odluka na djelotvornost poslovanja i ostvarenu dobit ili gubitak za vlasnike posla u određenome vremenskom razdoblju. Dobit ili gubitak prikazan u izvještaju povećava ili smanjuje iznos vlasničke glavnice u bilanci. Zato je izvještaj o poslovanju nužan kao dodatak bilanci kad se radi o objašnjavanju glavnih razloga promjena vlasničke glavnice, a pruža i informacije potrebne pri procjeni rezultata.

Račun dobiti i gubitka naziva se još i izvještajem o dobiti, izvještajem o zaradama ili izvještaj o dobiti ili gubitku, a prikazuje prihode priznate u određenom razdoblju i rashode kojima teretimo te prihode, a koji uključuju i otpise to jest smanjenje vrijednosti raznih vrsta imovine

i poreze. Prihodi i troškovi uključuju stavke poput prodaje za gotovinu ili na kredit, nabave robe ili usluga radi preprodaje ili proizvodnje, isplata plaća, troškova trgovačkih kredita, pregleda proizvodnje za zalihe i tako dalje. Izvještaj o poslovanju iskazuje najbolje napore računovođa poduzeća pri usklađivanju odgovarajućih stavki prihoda s odgovarajućim stavkama rashoda (Dečman, 2012., str. 447).

Njihov uspjeh ovisi i o „općeprihvaćenima računovodstvenim načelima“. Kako je postupno s određenim troškovima i rashodima, odlučuje i prosudba računovođe. Područja koja podliježu njegovom sudu obuhvaćaju amortizaciju sredstava, što se upotrebljavaju kroz više razdoblja, troškove robe nabavljene ili proizvedene u prethodnim razdobljima, i uopće primjeren raspored rashoda u određena razdoblja (Sever, 2007.). Kada je riječ o poslovnom odlučivanju račun dobiti i gubitka također ima važnu ulogu u i tom području kako za upravljačko računovodstvo tako i za strateški menadžment (slika 2).

Slika 2. Područje upravljačkog odlučivanja- Račun dobiti i gubitka

Investiranje	Poslovanje	Financiranje
	RAČUN DOBITI I GUBITKA	
Tekuća imovina	Prihodi	Tekuće obveze
Stalna imovina	-trošak prodaje	Dugoročne obveze
Ostala imovina	=bruto marža	Vlasnička glavnica
	-rashodi	
	=neto-zarada/gubitak	
	-porezi	
Ukupna imovina	=Dobit/gubitak nakon poreza	Ukupne obveze i neto-vrijednost

Izvor: obrada autorice prema Anthony, R.N., Reece, J.S. (2004). Računovodstvo. Financijsko i upravljačko računovodstvo. Zagreb: RRIF, str. 57

Račun dobiti i gubitka te bilanca najčešće su korištena financijska izvješća koja se koriste za daljnje analize poslovanja poduzeća, no osim navedena dva izvješća za utvrđivanje poslovanja poduzeća u određenom vremenskom razdoblju važnu ulogu ima i izvješće o novčanom toku.

2.4. Izvještaj o novčanom toku

U određenom vremenskom razdoblju poslovne odluke menadžmenta ne utječu samo na dobit ili gubitak. One također imaju za posljedicu promjene u ukupnoj imovini i obvezama, a posebno na stavkama koje čine obrtni kapital, poput novca, potraživanja, zaliha i tekućih dugovanja. Izvještaj koji prikazuje te promjene pomoću kretanja sredstava naziva se izvještajem o tokovima sredstava. On osigurava osnovu za dinamičku analizu koja se usmjerava na promjene financijskog položaja, do kojih je došlo pod utjecajem odluka usvojenih u promatranom razdoblju. Izvještaj se sastavlja tako da se uspoređuju početna i konačna stanja u bilanci, a koriste se i podaci izvještaja o poslovanju za određeno razdoblje. Izvještaj odražava utjecaj odluka o upotrebi i izvorima sredstava, odnosno (a) korištenje sredstava za investicije ili plaćanje obveza te b) namicanje sredstava dodatnim zaduživanjem ili smanjivanjem investirane imovine (Žager, Mamić Sačer, Sever, 2008., str. 89). Jedan od glavnih izvora sredstava svakako je profitabilno poslovanje, gdje prihodi premašuju troškove i rashode. Tome nasuprot, neprofitabilno je poslovanje korištenje sredstava. Važno je da značaj izvještaja o novčanom toku u analizi poslovnih rezultata bude jasan (slika 3).

Slika 3. Područje upravljačkog odlučivanja - Izvješće o novčanom toku

Investiranje

Poslovanje

Financiranje

IZVJEŠĆE O NOVČANOM TOKU

Tekuća imovina (plus ili minus)		Tekuće obveze (plus ili minus)
Stalna imovina (plus ili minus)		Dugoročne obveze (plus ili minus)
Ostala imovina (plus ili minus)	Neto-dobit ili gubitak (plus ili minus)	Vlasnička glavnica (plus ili minus)
Ukupna imovina (plus ili minus)	(Usklađivanjem za otpise)	Ukupne obveze i neto-vrijednost (plus ili minus)
Upotrebe ili izvori	Izvori ili upotrebe	Izvori ili upotrebe

Izvor: obrada autorice prema Anthony, R.N., Reece, J.S. (2004). Računovodstvo. Financijsko i upravljačko računovodstvo. Zagreb: RRIF, str. 62

U izvještaju o novčanom toku potrebno je posebno objasniti postupak s računovodstvenim otpisima. Sa stajališta tokova sredstava, amortizacija materijalne i nematerijalne imovine čiste su računovodstvene stavke, koje ne utječu na sredstva. Razlog je u tome što imovina amortizirana tim knjiženjima predstavlja sredstva pritekla u proteklima vremenskim razdobljima. Zato se kategorije otpisa, u obujmu u kojem su utjecale na smanjenje neto-dobiti, ovdje ponovno pribrajaju kao pozitivni tokovi sredstava i na taj način uspostavljaju razinu sredstava u poslovanju, koja je postojala prije otpisa. Način provođenja ovog usklađenja detaljnije ćemo opisati u drugom poglavlju (Anthony, Reece, 2004.; str. 77).

Izvještaj o novčanom toku ima ista ona ograničenja kao i bilanca te izvještaj o poslovanju, jer je izveden iz podataka sadržanih u tim izvještajima. Drugo ograničenje proizlazi iz potrebe da se prikažu neto promjene u svim stavkama imovine, obveza i vlasničke glavnice, što može dovesti do „pokapanja“ velikih pojedinačnih transakcija koje su se zbile u promatranom razdoblju, ali su se međusobno poništile. Kao što smo već rekli, upravljačke se odluke donose u kontinuitetu, a bilanca i izvještaj o poslovanju prikazuju

2.5. Izvješće o promjeni vlasničke glavnice

Četvrti financijski izvještaj koji se obično priprema u poduzeću prikazuje analizu glavnih promjena na računima vlasničkog kapitala ili neto-vrijednosti u tijeku određenog razdoblja. Znamo od ranije da jednu od promjena čini dobit ili gubitak u tom razdoblju, koji je prikazan u izvještaju o poslovanju. No i druge odluke menadžmenta mogu imati utjecaja na vlasničku glavnice (Anthony, Reece, 2004.; str. 200). Primjerice mnoge korporacije, uključujući i TRW, isplaćuju dividende svaka tri mjeseca. Te se dividende isplaćuju u novcu i smanjuju stanje novca i vlasničke glavnice. Moguće je odlučiti da s dodatna sredstva namaknu prodajom običnih dionica. Treće područje odlučivanja obuhvaća otpise ili usklađivanja vrijednosti imovine, što je povezano s prodajom imovine ili s poslovnim kombinacijama. Četvrto područje obuhvaća složene operacije usklađivanja pri mijenjanju stranih valuta u poduzećima koja posluju na svjetskom tržištu. Neto promjena vlasničke glavnice može biti selektivno podijeljena na svoje sastavne dijelove, čime se ističe učinak navedenih odluka (Anthony, Reece, 2004.; str. 202).

Ograničenja prisutna u ovome posebnom analitičkom izvještaju, uglavnom ovise o odluci kompanije da objelodani detaljnije podatke nego što se to zahtijeva. U slučaju kad poduzeće odluči da ne objelodani detaljne podatke o vlasničkim računima, analitičar će korištenjem samo objelodanih podataka, imati poteškoća u rekonstruiranju svih sastavnih dijelova financijskih promjena. Gledajući kroz našu prizmu ocjene rezultata, izvještaj o promjenama vlasničke glavnice možemo svakako smatrati pomoćnom informacijom, koja nam pomaže u razumijevanju financijskog segmenta bilance (Belak, 2006.).

2.6. Bilješke uz financijska izvješća

Bilješka uz financijska izvješća služe za objašnjavanje podataka iz financijskih izvještaja. Navedene bilješke moraju sadržavati sve podatke koji su bitni za bolje razumijevanje poslovanja poduzeća, a ne vide se izravno iz financijskih izvještaja. U bilješkama uz financijska izvješća moraju biti navedene:

- procjene bilančnih pozicija,
- eventualna odstupanja i razlozi odstupanja s kvalifikacijskom posljedicom,

- prosječan broja zaposlenih,
- pregled obveza (Žager, Mamić Sačer, Sever, 2008.).

Pored bilješki potrebni su i drugi poslovno-financijski izvještaji internog ili eksternog sadržaja. Interni sadržaji su usmjereni na interne korisnike (menadžment, zaposlenike) dok su eksterna izvješća usmjerena na partnere, kreditore, kupce i sve one dionike koji posredno ili neposredno ovise o poslovanju poduzeća.

Prema Hrvatskom standardu financijskoj izvještavanja (HSFI), bilješke uz financijska izvješća moraju sadržavati:

- naziv, adresu, pravni oblik i djelatnost poduzeća (ili područje djelovanja),
- informacije o osnovi i metodologiji sastavljanja financijskih izvještaja,
- sažetak značajnih računovodstvenih politika,
- informacije prema zahtjevima HSFI koji nisu predloženi u temeljnim financijskim izvještajima (npr. porijeklo imovine, vlasničke glavnice i sl.),
- nominalnu vrijednost dionica (ukoliko poduzeće trguje na burzi),
- potvrde o zadužnicama, izdanim vrijednosnim papirima i sl.,
- iznos predujmova,
- iznos dividendi,
- mjerenje financijskih izvještaja,
- pregled nedovršenih sudskih sporova,
- iznos obveza u dospelju,
- prikaz stečene imovine financirane iz javnih sredstava npr. projekti iz EU natječaja (Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, Narodne novine, br. 86/15)

U svakom slučaju može se zaključiti da bilješke uz financijska izvješća imaju važnu ulogu jasnijeg prikaza temeljnih financijskih izvješća te njihovog potpunog izvještavanja za sve korisnike temeljenih financijskih izvještaja.

Kako navodi Vukičević, financijska izvješća mogu dati brzi pregled u financijsko stanje poslovanja, brzu sliku kako poduzeće posluje (Vukičević, 2000., str. 35). Primjerice ako se pogleda račun dobiti i gubitka može se odmah vidjeti da li poduzeće posluje s dobitkom ili ne. Ukoliko se promatra bilanca može se vidjeti odnos imovine i zaduženja te koliko je poduzeće u mogućnosti vlastitom imovinom garantirati svoje obveze. No, svi ti brzi prikazi ne moraju nužno biti točni za dugoročna predviđanja poslovanja. Kako bi menadžment poduzeća mogao

dobiti što jasniju sliku o poslovanju i stanju poslovanja poduzeća obično se iz financijskih izvješća rade financijske analize. U nastavku rada će se predstaviti značajke i obilježja financijske analize, posebice iz perspektivne poslovnog odlučivanja i analize poslovanja poduzeća.

3. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

3.1. Pojam analize financijskih izvješća

Financijska analiza je proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije. U procesu analize moguće je koristiti više različitih postupaka koji su, prije svega, utemeljeni na raščlanjivanju i uspoređivanju.

Najčešći načini analize financijskih izvještaja koji se koriste u praksi su:

- 1) horizontalna analiza odnosno analiza apsolutnih i relativnih promjena u pozicijama financijskih izvještaja,
- 2) vertikalna analiza odnosno analiza strukture,
- 3) statička analiza upotrebom financijskih pokazatelja, tj. analiza odnosa bilančnih pozicija i pozicija u računu dobiti i gubitka,
- 4) dinamička analiza novčanih tokova, upotrebom dinamičkih pokazatelja (*eng. net present value* - NPV, *eng. profitability index* - PI, *eng. internal rate of return* - IRR)
- 5) analiza smjerova (trendova) kretanja (Zelenić, 2015.).

Važnost analize razmatra se prvenstveno s aspekta upravljanja poslovanjem i razvojem poduzeća. Zadatak analize financijskih izvještaja je u tome da prepozna dobre osobine poduzeća da bi se te prednosti mogle iskoristiti, ali i da prepozna slabosti kako bi se mogla poduzeti korektivna akcija. Dakle, analiza stvara informacijsku podlogu za potrebe upravljanja. Ona daje temeljni input na osnovi kojega je moguće razmišljanje i prosuđivanje poslovanja poduzeća. Međutim, potrebno je voditi računa o tome da je pristup analize financijskih izvještaja ipak parcijalan pristup koji obuhvaća neke bitne elemente za donošenje poslovnih odluka, ali ipak ne sve. Osim za menadžere, za informacije iz analize zainteresirani su i drugi korisnici. Najčešće su to kreditori, investitori, revizori i drugi. Ovisno o tome tko je korisnik informacija i njegovih interesa naglašava se značenje pojedinih segmenata ukupne analize financijskih izvještaja (Zelenić, 2015.).

Tako, na primjer, kratkoročnog kreditora prvenstveno zanimaju informacije o likvidnosti poduzeća, dugoročni investitor zainteresiran je za njegovu zaduženost, a vlasnici za dugoročnu profitabilnost i sigurnost. Nasuprot tome, menadžment poduzeća zainteresiran je za sve aspekte poslovanja (profitabilnost, aktivnost, likvidnost...) pa je za njega važna analiza financijskih izvještaja kao cjelina (Zelenić, 2015.).

3.2. Horizontalna i vertikalna analiza

Horizontalna analiza financijskih izvještaja uspoređuje podatke kroz više vremenskih tj. obračunskih razdoblja, kako bi se otkrili trendovi i dinamika promjene bilančnih pozicija. U ovoj analizi se koriste komparativne analize financijskih izvještaja koji omogućuju sagledavanje trendova promjena pomoću baznih indeksa, na temelju koji se prosuđuje uspješnost i sigurnost poslovanja poduzeća u određenom vremenskom razdoblju (Paić Ćirić, i sur. 2010., str. 915).

U odnosu na horizontalnu analizu, vertikalna analiza predstavlja uvid u strukturu financijskog izvještaja, odnosno ona uspoređuje financijske podatke u jednoj godini, a koristi se strukturnim informacijama u financijskom izvješću. Kod bilance, se aktiva i pasiva obično izjednačavaju sa 100, što znači da se pojedine pozicije u bilanci izračunavaju kao postotak ukupne aktive ili pasive (Bolfek, Stanić, Knežević, 2012., str. 147). Isto se tako ukupan prihod označavaju sa 100, pa se ostale pozicije uspoređuju s njim. Ovakva je analiza naročito dobra u slučajevima inflacije, kada apsolutni brojevi ne govore puno sami za sebe. Korištenjem horizontalne i vertikalne analize dolazi se od istih zaključaka, samo što su strukturni financijski izvještaji puno korisniji kod uspoređivanja s drugim poduzećima ili kod usporedbe jednog poduzeća s drugima kad je prisutna inflacija na tržištu (Bolfek, Stanić, Knežević, 2012., str. 149).

3.3. Pokazatelji analize financijskih izvještaja

Prije početka samog mjerenja uspjeha financijskog poslovanja poduzeća treba precizno utvrditi što promatrati, vrednovati i mjeriti. Pri tome valja voditi računa o tome koliko varijable izabrane za promatranje i mjerenje utječu na uspješnost poslovanja. Zatim treba definirati standarde, kao glavne kriterije i pokazatelje pomoću kojih se u postupku mjerenja provodi vrednovanje i uspoređivanje ostvarenih obilježja s očekivanima. Također treba utvrditi raspon i gradaciju vrijednosti dobivenih rezultata. Stoga su kvantitativno definirani standardi mjerenja za provedbu strateške kontrole i analize poslovanja mnogo korisniji. Koji će standardi mjerenja obilježja biti izabrani ovisi o karakteristikama promatranog poduzeća.

Za efikasno provođenje procesa mjerenja uspješnosti nužno je razviti dobar sustav za prikupljanje i obradu dobivenih podataka. Prikupljanje i obrada podataka obavlja se na odgovarajućim organizacijskim punktovima, od strane poduzetnika ili menadžera pojedinih službi. Rezultati dobiveni procesom mjerenja uspješnosti od velike su koristi poduzetnicima, kao i njihovim menadžerima na svim razinama u poduzeću

Perma Belaku analiza financijskih izvještaja:

- Daje podatke o profitabilnosti, uspješnosti upravljanja aktivom, solventnosti i investicijskom potencijalu
- Osigurava konzistentnu bazu podataka za praćenje smjerova (trendova) kretanja obilježja i za istraživanje promjena u obilježjima
- Omogućuje usporedbu pokazatelja uspješnosti poduzeća s ostalim poduzećima u okruženju i iskustveno postavljenim mjerama uspješnosti
- Omogućuje usporedbu rezultata uspješnosti po dijelovima poduzeća (Belak, 2006., str. 122).

Analiza financijskih pokazatelja pomaže u donošenju operativnih, ali i strateških, odluka glede smjera kretanja poduzeća u budućnosti.

Najčešće su korišteni sljedeći pokazatelji:

1. Pokazatelji likvidnosti i solventnosti – mjere sposobnost poduzeća da podmiri svoje kratkoročne obveze.
2. Pokazatelji aktivnosti – mjere koliko efikasno poduzeće koristi svoje resurse.
3. Pokazatelji ekonomičnosti – mjere odnos prihoda i rashoda, odnosno pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.
4. Pokazatelji profitabilnosti – mjere povrat uloženoga kapitala (Orsag, 2015., str. 624).

2.3.1. Pokazatelji likvidnosti i solventnosti

Likvidnost (engl., Liquidity) definira se kao sposobnost poduzeća da u roku podmiri svoje tekuće obveze. *Solventnost* (engl., Solvency) definira se kao sposobnost poduzeća da u roku udovolji svojim dugoročnim obvezama. Međutim, valja reći da pri upotrebi termina likvidnost i solventnost ne postoji ujednačenost i često dolazi do njihove gotovo suprotne upotrebe.

Mjerenje likvidnosti važno je zbog toga da bi poduzetnici bili u stanju u svakom trenutku udovoljiti tekućim kratkoročnim obvezama. To je važno zato da ne bi došlo do zastoja u

redovitim isporukama ključnih proizvodnih i poslovnih resursa od strane dobavljača, kao i do blokade novčanog računa poduzeća u ključnim trenucima za poslovanje.

Glavne mjere likvidnosti utemeljene su na odnosu između tekuće aktive i pasive. Dva najvažnija pokazatelja jesu:

- Tekući odnos i
- Radno raspoloživi kapital

Tekući odnos (engl., Current Ratio) pokazuje odnos između tekuće aktive i tekuće pasive, tj., u kojoj mjeri tekuća aktiva pokriva obveze iz tekuće pasive.

Računa se na sljedeći način:

tekuća aktiva		Current Assets
tekući odnos = -----	ili	Current Ratio = -----
		-----
tekuća pasiva		Current
		Liabilities

Radno raspoloživi kapital (engl., Working Capital) jest razlika između tekuće aktive i tekuće pasive. Upućuje na pozitivno ili negativno prekoračenje tekuće aktive nad tekućom pasivom.

Daje informaciju o kapitalu koji je na raspolaganju za zadovoljenje tekućih obveza i neočekivanih novčanih izdataka. Izračunava se prema ovom obrascu:

radno raspoloživi kapital = tekuća aktiva – tekuća pasiva

Mjere solventnosti usmjerene su na promatranje dugoročne financijske stabilnosti putem odnosa unutar kapitalne i financijske strukture poduzeća. Kapitalna struktura čini ukupni dugoročni kapital poduzeća koji se sastoji od: ukupnoga vlastitoga kapitala i tuđega kapitala posuđenog iz različitih izvora banaka, kreditnih institucija ili dioničara).

Najvažniji pokazatelji za mjerenje solventnosti jesu:

- Odnos dugoročnih obveza i ukupnoga dugoročnoga kapitala,
- Stupanj zaduženosti kao odnos ukupnih obveza i ukupne aktive,
- Odnos ukupnih obveza i glavnice,
- Odnos pokrića kamata (Orsag, 2015., str. 629).

Odnos dugoročnih obveza i ukupnoga dugoročnoga kapitala pokazuje udjel dugoročnih obveza u ukupno korištenom dugoročnom kapitalu (vlastitom i tuđem) pa se može nazvati i „udjel tuđega kapitala“. Pod dugoročnim obvezama podrazumijevaju se dugoročna zaduženja na koja se plaća fiksna kamata koja je neovisna o poslovnom rezultatu. Izračunava se prema sljedećem obrascu:

$$\text{udjel tuđeg kapitala} = \frac{\text{dugoročne obveze s fiksnom kamatom}}{\text{dugoročne obveze s fiksnom kamatom} + \text{vlastiti kapital}}$$

Smatra se da udjel tuđega kapitala, tj., udjel dugoročnih obveza s fiksnom kamatom u ukupnom dugoročnom kapitalu (vlastitom i tuđem) treba biti maksimalno 30 – 35%.

Stupanj zaduženosti kao odnos ukupnih obveza i ukupne aktive (engl., Debt Ratio) pokazuje koliki se dio imovine financira iz tuđih izvora kratkoročnih i dugoročnih. Izračunava se prema ovom obrascu:

$$\text{stupanj zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{ukupna aktiva}}$$

Smatra se da stupanj zaduženosti, tj., udjel ukupnih obveza prema ukupnoj aktivi ne bi trebao biti veći od 50%

Odnos ukupnih obveza i kapitala (engl., Debt/Equity Ratio) pokazuje kolika je zaduženost poduzeća u odnosu prema vrijednosti vlasničkoga kapitala, tj., koliki se dio imovine financira iz tuđih izvora (kratkoročnih i dugoročnih). Skraćeno se naziva još i „odnos duga i kapitala“. Računa se prema obrascu:

$$\text{odnos duga i glavnice} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{vlasnički kapital}}$$

Iskustvena norma kaže da bi odnos zaduživanja i vlastitoga kapitala trebao biti 1:1, što znači da se poduzeće ne bi trebalo zaduživati iznad vrijednosti svojega vlastitoga kapitala.

Odnos pokriva kamata (engl., Interest Coverage Ratio) označuje odnos između operativnog dobitka (dobitka prije odbitka troškova za kamate i poreze) i kamata. Izračunava se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka, i to prema sljedećem obrascu:

$$\text{odnos pokriva i kamata} = \frac{\text{operativni dobitak}}{\text{troškovi kamata}}$$

Taj je pokazatelj potrebno računati kako bi poduzetnik mogao procijeniti sposobnost plaćanja kamata i vraćanja svojeg duga, tj., kako bi se vidjelo pokriva li i koliko puta operativni dobitak ukupnu svotu kamata koju on treba platiti.

3.2.2. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti obično se predstavljaju kroz koeficijent obrtaja ukupne imovine, koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine te trajanje naplate potraživanja.

Koeficijent obrtaja ukupne imovine ili analiza odnosa između prihoda i aktive u nas je poznata pod nazivom analiza obrtaja ukupne imovine. Ta se analiza može provoditi i za svaki pojedinačno dio aktive odvojeno. Zapravo se ne radi o stvarnom obrtanju imovine nego o koeficijentu koji govori koliko jedna novčana jedinica aktive (ukupne imovine) stvara novčanih jedinica prihoda (Orsag, 2015., str. 626).

Ključna mjera analize obrtaja aktive jest odnos između prihoda prema prosječno korištenoj aktivi ili prema aktivi iz bilance tekuće godine. Prema tome vrijede sljedeći obrasci:

$\frac{\text{koeficijent obrtaja aktive}}{\text{prihod}} = \frac{\text{-----}}{\text{ukupna aktiva}}$	ili	$\frac{\text{Dobitak}}{\text{-----}} = \frac{\text{-----}}{\text{korišteni kapital}}$
---	-----	---

Trajanje naplate po danima se izračunava na sljedeći način:

$\text{Trajanje naplate po danima} = \frac{365}{\text{-----}}$	$\text{koeficijente obrta potraživanja}$
--	--

Da bi se moglo izračunati trajanje naplate potraživanja po danima važno je izračunati koeficijent potraživanja, formula za izračun istog je:

$\text{Koeficijente obrta potraživanja} = \frac{\text{-----}}{\text{-----}}$	$\frac{\text{Prihod od prodaje / usluge}}{\text{Potraživanja}}$
--	---

3.2.3. Pokazatelji ekonomičnosti

Svi se pokazatelji ekonomičnosti dobiju pomoću podataka iz računa dobiti i gubitka. Govore koliko se ostvari prihoda po jedinici rashoda. Prvi se koeficijent dobije kao odnos ukupnih prihoda i rashoda. Pokazatelji ekonomičnosti obično se predstavljaju na temelju pokazatelja:

- Ekonomičnost ukupnog poslovanja,
- Ekonomičnost poslovanja (prodaje roba ili usluga),
- Ekonomičnost financiranja(Orsag, 2015., str. 624).

Ekonomičnost ukupnog poslovanja izračunava se kao odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda:

$$\text{Ekonomičnost ukupnog poslovanja} = \frac{\text{Ukupni prihodi}}{\text{Ukupni rashodi}}$$

Ekonomičnost poslovanja (prodaje roba ili usluga), se izračunavana temelju odnosa prihoda od prodaje s rashodima od prodaje:

$$\text{Ekonomičnost poslovanja (prodaje roba ili usluga)} = \frac{\text{Prihodi prodaje}}{\text{Rashodi prodaje}}$$

Ekonomičnost financiranja se izračunava na temelju odnosa financijskih prihoda i financijskih rashoda:

$$\text{Ekonomičnost financiranja} = \frac{\text{Financijski prihodi}}{\text{Financijski rashodi}}$$

Kod dobivanja pokazatelja ekonomičnosti važno je navesti kako je poželjno da koeficijent ekonomičnosti bude veći od 1.

3.2.4. Pokazatelji profitabilnosti

Analiza profitabilnosti (engl., The Profitability Analysis) smatra se primarnom i najvažnijom analizom odnosa. Ključne odnose u analizi profitabilnosti označuju dvije temeljne mjere, i to:

- a) Profitna marža, i
- b) Povrat na investirano (Orsag, 2015., str. 625).

Profitna marža ili marža dobitka (engl., Profit margin) najraširenija je i najviše upotrebljavana mjera profitabilnosti u poduzetničkoj praksi. Najčešće se računa kao odnos dobitka (profita) i prihoda od prodaje, tj., prema obrascu:

dobitak
Profitna marža =-----
prihod od prodaje

profit
Profit margin =-----
sales

Profitna marža pokazuje postotak ostvarenog dobitka (profita) prema vrijednosti cjelokupnoga urađenog posla izraženog kroz ostvareni prihod tijekom određenog razdoblja ili za svaki pojedinačni posao ovisno o tome koja se kategorija dobitka (profita) i prihoda primijeni u izračunu.

Povrat na investirano (engl., Return on Investment – ROI) ili *povrat na korišteni kapital* (engl., Return on Capital Employed – ROCE) govori o poduzetnikovoj uspješnosti u korištenju raspoloživih resursa (Orsag, 2015., str. 630).

Kapital u bilo kojem obliku uvijek je oskudan resurs poduzeća. Iz toga proizlazi da je iznimno važno s kakvom će se uspješnošću koristiti. Zbog toga je povrat na investirano bitan pokazatelj uspješnosti. Taj pokazatelj može biti upotrijebljen na bilo kojoj razini biznisa, tj., i za poduzeće i na razini njegovih dijelova. U sklopu koncepcije povrata na investirano ili povrata na korišteni kapital, a u vezi s kategorijama kapitala koje se proučavaju, razvijeni su brojni obrasci za procjenu profitabilnosti.

Međutim, općeniti obrazac izgleda ovako (Orsag, 2015., str. 630):

$\text{ROI} = \frac{\text{dobitak}}{\text{investirano}}$	ili	$\text{ROCE} = \frac{\text{dobitak}}{\text{korišteni kapital}}$
--	-----	---

Pokazatelji profitabilnosti izuzetno su važni dioničarima. Važno je da povrat uloženog novca bude što veći stoga je poželjno da pokazatelji profitabilnosti budu što viši jer to znači i veći povrat uloženog novca u određeni poslovni poduhvat.

Kako bi se što bolje pokazalo na koji način uistinu u praksi izgleda korištenje financijske analize u nastavku će se prikazati financijska analiza Podravke d.d., jednog od vodećih hrvatskih prodajnih i proizvodnih poduzeća.

4. POSLOVANJE PODRAVKE D.D.

Podravka je hrvatska tvrtka osnovana 1934. sa sjedištem u Koprivnici koja se primarno bavi proizvodnjom prehrambenih proizvoda. Krajem 50-ih godina devedesetog stoljeća Podravka d.d. započinje svoju novu proizvodnu fazu razvijajući proizvode *Juha u vrećici* te poznatu robnu marku *Vegeta*. Proizvod *Vegeta* je najuspješniji proizvod Podravke koji je opravdao svoju kvalitetu na tržištu više od 40 različitih država. Plod je rada podravkinih stručnjaka, a njeno otkrivanje pripisuje se Zlati Bartl.¹ Već krajem 60-ih godina upravo *Vegeta* bilježi velik

---

¹ Tvorac začina *Vegeta* koji proizvodi Podravka iz Koprivnice.

izvozni rast od 25% prema zemljama Istočne Europe, posebice u zemlje tadašnjeg Sovjetskog saveza. Svoj inovativni rast Podravka nastavlja kroz razvoj dječje hrane *Čokolino* sa zaštitnim znakom medvjedića zvanog *Lino*. *Čokolino* je uz *Vegetu* i danas najprodavanija robna marka Podravke d.d., koja je postigla veliki međunarodni uspjeh (Podravka, 2018.).

U 2007. godini Podravka je ostvarila prihod od 2,672 milijarde kuna što je čini najvećom hrvatskom prehrambenom tvrtkom ispred Vindije i Dukata. Podravka ima oko 7000 zaposlenih, a ujedno je jedna od prvih hrvatskih tvrtki koja ima svoje dionice na domaćem (1998.) i međunarodnom tržištu. U sastav Podravke ulazi punionica mineralne vode u Lipiku. Voda je tada bila poznata kao *Prirodna mineralna voda*, dok svoj naziv *Lipički studenac* dobiva 1973. godine, a prvi pisani trag o korištenju mineralne vode datira iz 1708. godine kada su postojala četiri izvora mineralne vode (Podravka, 2018.).

Podravka je danas jedna od najvećih prehrambenih kompanija u ovom dijelu Europe. Osim u Hrvatskoj i susjednim zemljama tržište je rašireno diljem svijeta. Tako ova tvrtka prodaje svoje proizvode u Africi, Australiji, zemljama srednje i istočne Europe, Rusiji, SAD-u, Kanadi i na Bliskom Istoku.

Od 2005. godine u Podravkinom proizvodnom portfelju nalaze se brojne robne marke, ali i proizvodi različitih vrsta od konzerviranih gotovih jela do dječje hrane, pa se stoga može zaključiti da Podravka d.d. nije samo lider kada je riječ o pojedinim robnim markama na tržištu, nego vodeća prehrambena industrija na području Jugoistočne Europe (Podravka, 2018.).

Vizija Podravke d.d. je: Biti vodeća prehrambena kompanija po znanju, odnosu s potrošačima i prihodima među kompanijama sa sjedištem u regiji jugoistočne, srednje i istočne Europe te farmaceutska kuća koja prepoznatljivim partnerskim pristupom ostvaruje više. *Misija Podravke d.d. je:* Stvaranje visokokvalitetnih proizvoda s markom koji osvajaju povjerenje klijenata i potrošača (Podravka, 2018.).

Cilj Podravke je ostvariti gospodarski rast proizvodnjom vrhunskih proizvoda. To jamči modernim tehnološkim procesima, kvalitetnim sirovinama i znanjem. Pri tome posluje prema načelima održivog razvoja, brine o svojim zaposlenicima, zajednici i društvu uz ostvarivanje gospodarskog rasta i profita. Brojni potrošači u više od 40 zemalja svijeta prepoznali su i nagradili kvalitetu Podravkinih proizvoda svojim povjerenjem. Temeljna vrijednost Podravke jesu njeni zaposlenici i znanje. U njih se kontinuirano ulaže i iz njih crpi inspiracija i inovacija.

Podravka gotov polovicu svojih prihoda ostvaruje na domaćem tržištu, čime uspješnim finansijskim rezultatima doprinosi i gospodarstvu republike Hrvatske. Jednako tako zabilježen je kontinuirani rast prihoda i profitabilnosti u gospodarstvima u četrdesetak država na svih pet kontinenata u kojima se posluje.

Poslovanje podravke ovisi o unutarnjim i vanjskim čimbenicima poslovanja. Podravkini ključni proizvodi su juhe, dodaci jelima, snack, salate, pripomoć za pripremu slastica, prilozi jelima, slastice, dječja hrana, napitci, kremni namazi.

Tablica 1. PESTLE analiza

OPIS	Sadašnji intezitet od 1-10	Budući intezitet od 1-10
Političko okruženje	6	5
Ekonomsko okruženje	5	5
Društveno okruženje	6	6
Tehnološko okruženje	8	9
Pravno okruženje	9	10
Ekološko okruženje	10	10

Izvor: obrada autorice

- **Političko** okruženje Podravke je po cijeloj EU i izvan nje u 24 zemlje svijeta.
- **Ekonomsko** okruženju je cilj utjecati na usvajanje i djelovanje prema principima na društvenom, ekonomskom i okolišnom planu.
- **Društveno** okruženje zahvaljujući vrijednostima kojima je prožeta kultura kompanije, društveno odgovorno djelovanje sastavni je dio Podravkinog identiteta.
- **Tehnološko** okruženje je na visokoj razini, sveobuhvatnost općeg tehnološkog i znanstvenog razvoja bez kojeg nema ni općeg gospodarskog razvoja.
- **Pravno** okruženje određeno je faktorima koji utječu na stabilnost zemlje i gospodarstva u kojoj posluje poduzeće.

- **Ekološko** okruženje Podravka se u svom poslovanju opredijelila za očuvanje, zaštitu i unepređenje kvalitete okoliša u kojem stvara nove ekonomske, okolišne i društvene vrijednosti (Prema: Buble, 2005).

Kroz postepeno uvođenje otvorenih inovacija posebna pažnja bila je posvećena osnaživanju i motiviranju zaposlenika. Na taj način kompanija se pripremila za transparentno i učinkovito upravljanje idejama i inovacijama zaposlenika uz istovremeno otvaranje prema zajednici. Podravka trenutno ima urede u više od 24 zemlje.

Tablica 2. 5 PORTEROVIH SILA

OPIS	Sadašnji intezitet od 1-10	Budući intezitet od 1-10
Dobavljači	8	10
Kupci	8	10
Supstituti (zamjene)	6	6
Pridošlice	2	3
Konkurenti	9	10

Izvor: obrada autorice

- **Dobavljači** su dio eksterne okoline poduzeća čiji je zadatak osigurati sve što je potrebno poduzeću za proizvodnju nekog proizvoda.
- **Kupci** su najvažniji čimbenik poslovne okoline poduzeća jer Podravkin je cilj zadovoljiti potrebe i želje kupaca.
- **Supstituti** su da je važno imati inovativne, nove proizvode, kako bi se smanjila prijetnja od dolaska proizvoda supstituta.
- **Podravka** ima svoju tradiciju i poznati je brand, oni analiziraju konkurenciju unutar grane moguće prijetnje od ulaska novih konkurenata.
- **Konkurenti** podravke bi bili Konzum (Kplus), Dr Oetker, Lidl...

Inovativni proizvodi Podravkine kvalitete nastaju u njenim razvojnim timovima. Podravkina kvaliteta je rezultat značajki njenih proizvoda koje osiguravaju zadovoljstvo potrošača (izgled, okus, miris, sigurnost) te visokog povjerenja u Podravkine vrijednosti poput: izvrsnosti, kreativnosti, inovativnosti i usmjerenosti prema potrošačima. Kvalitetni proizvodi pod prepoznatljivim markama jedna su od Podravkinih glavnih konkurentskih prednosti. Stvaranje novih i inoviranih proizvoda Podravkina su misija, a znanje, vještine, stavovi, strast, vizija i

posvećenost ciljevima najvažnije su odlike njenih razvojnih stručnjaka. Sve to Podravkinim potrošačima, već više od 60 godina, daje osjećaj povjerenja, dobrobiti i sigurnosti.

5. FINANCIJSKA ANALIZA PODRAVKE D.D.

U ovom poglavlju će se predstaviti horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka. Na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka na kraju poglavlja su prikazani financijski pokazatelji poduzeća Podravka d.d.

5.1. Horizontalna analiza bilance

Na temelju financijskih izvješća Podravke d.d. iz 2013., 2014., 2015. i 2016. godine u ovom poglavlju sastavljena je horizontalna analiza bilance Podravke d.d. U tablici 3 prikazana je horizontalna analiza bilance 2013. i 2014. godine. Promatrajući horizontalnu analizu bilance za 2013. i 2014. godini može se vidjeti da je došlo do blagog povećanja materijalne imovine, udjela i imovine te su se povećali dani zajmovi, depoziti i sl. Samim time može se zaključiti da se 2014. godina smatra godinom ulaganja (tablica 1).

Tablica 3. Horizontalna analiza bilance (aktiva) 2013.-2014.

Naziv pozicije	2013.	2014.	2014./2013.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0,00
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	1.216.973.678	1.316.850.000	1,08
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	98.325.947	131.249.857	1,33
1. Izdaci za razvoj	0	0	0,00
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	95.339.734	123.959.977	1,30
3. Goodwill	0	0	0,00
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0	0	0,00
5. Nematerijalna imovina u pripremi	2.986.213	7.289.880	2,44
6. Ostala nematerijalna imovina	0	0	0,00
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	693.485.729	696.007.450	1,00
1. Zemljište	39.499.992	39.690.515	1,00
2. Građevinski objekti	423.066.363	397.566.604	0,94
3. Postrojenja i oprema	181.774.393	190.426.114	1,05
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	5.988.589	7.710.488	1,29
5. Biološka imovina	0	0	0,00
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	2.356.450	880.766	0,37
7. Materijalna imovina u pripremi	40.046.390	58.995.088	1,47
8. Ostala materijalna imovina	753.552	737.875	0,98
9. Ulaganje u nekretnine	0	0	0,00
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	387.810.822	452.626.748	1,17
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	375.382.888	372.392.313	0,99
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	7.583.333	73.250.000	9,66
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	907.000	2.319.795	2,56
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
5. Ulaganja u vrijednosne papire	0	0	0,00
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	3.937.601	4.664.640	1,18
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	0	0	0,00
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0	0	0,00
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	0	0	0,00
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	0	0	0,00
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	0	0	0,00
3. Ostala potraživanja	0	0	0,00
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	37.351.180	36.965.945	0,99
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	1.173.654.394	1.257.415.768	1,07
I. ZALIHE (036 do 042)	364.525.930	536.075.990	1,47
1. Sirovine i materijal	96.958.234	117.405.771	1,21
2. Proizvodnja u tijeku	22.927.744	27.484.468	1,20
3. Gotovi proizvodi	101.827.104	114.038.787	1,12
4. Trgovačka roba	56.411.831	67.434.594	1,20
5. Predujmovi za zalihe	5.441.050	0	0,00
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	80.959.967	209.712.370	2,59
7. Biološka imovina	0	0	0,00

II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	567.831.305	574.902.173	1,01
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	367.850.454	358.862.505	0,98
2. Potraživanja od kupaca	194.190.983	176.896.430	0,91
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	0	0	0,00
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	716.595	568.443	0,79
5. Potraživanja od države i drugih institucija	4.735.926	5.765.821	1,22
6. Ostala potraživanja	337.347	32.808.974	97,26
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (051 do 057)	168.389.169	57.652.190	0,34
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	75.125.754	20.000	0,00
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	86.694.897	54.672.815	0,63
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	0	0	0,00
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
5. Ulaganja u vrijednosne papire	5.514.691	476.000	0,09
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	1.053.827	2.483.375	2,36
7. Ostala financijska imovina	0	0	0,00
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	72.907.990	88.785.415	1,22
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	8.633.708	8.456.397	0,98
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	2.399.261.780	2.582.722.165	1,08
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	593.358.567	608.580.439	1,03

Izvor: obrada autorice

U 2016. godini također dolazi do povećanja udjela u dionicama, te povećanje kratkotrajne financijske imovine, ponajviše zbog danih zajmova i depozita.

Tablica 4. Horizontalna analiza bilance (aktiva) 2015. i 2016. godine

Naziv pozicije	2015.	2016.	2016./2015.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0	0	0,00
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	1.894.605.133	1.851.327.653	0,98
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	122.818.399	107.755.978	0,88
1. Izdaci za razvoj	0	0	0,00
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	110.590.711	101.805.354	0,92
3. Goodwill	0	0	0,00
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0	0	0,00
5. Nematerijalna imovina u pripremi	12.227.688	5.950.624	0,49
6. Ostala nematerijalna imovina	0	0	0,00
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	829.594.913	850.156.418	1,02
1. Zemljište	43.034.502	43.034.502	1,00
2. Građevinski objekti	445.633.300	473.435.374	1,06
3. Postrojenja i oprema	250.256.948	263.555.792	1,05
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	10.567.741	22.786.284	2,16
5. Biološka imovina	0	0	0,00
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	11.571.631	3.503.215	0,30
7. Materijalna imovina u pripremi	67.808.592	43.134.729	0,64
8. Ostala materijalna imovina	722.199	706.522	0,98

9. Ulaganje u nekretnine	0	0	0,00
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	891.559.077	867.752.211	0,97
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	791.517.561	808.073.131	1,02
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	95.481.262	56.465.262	0,59
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	994.100	1.225.020	1,23
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
5. Ulaganja u vrijednosne papire	0	0	0,00
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	3.566.154	1.988.798	0,56
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	0	0	0,00
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0	0	0,00
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	0	0	0,00
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	0	0	0,00
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	0	0	0,00
3. Ostala potraživanja	0	0	0,00
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	50.632.744	25.663.046	0,51
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	1.324.306.673	1.459.124.345	1,10
I. ZALIHE (036 do 042)	563.215.130	478.624.439	0,85
1. Sirovine i materijal	138.433.496	111.660.293	0,81
2. Proizvodnja u tijeku	44.585.030	42.880.135	0,96
3. Gotovi proizvodi	125.410.263	140.823.462	1,12
4. Trgovačka roba	55.062.839	42.841.093	0,78
5. Predumjovi za zalihe	0	0	0,00
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	199.723.502	140.419.456	0,70
7. Biološka imovina	0	0	0,00
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	614.044.171	763.611.620	1,24
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	359.347.835	465.173.908	1,29
2. Potraživanja od kupaca	216.209.194	279.386.040	1,29
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	0	0	0,00
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	1.320.499	733.464	0,56
5. Potraživanja od države i drugih institucija	15.436.005	7.744.536	0,50
6. Ostala potraživanja	21.730.638	10.573.672	0,49
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	51.633.549	80.335.253	1,56
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	20.000	0	0,00
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	49.421.133	75.449.677	1,53
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	0	0	0,00
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
5. Ulaganja u vrijednosne papire	645.000	306.000	0,47
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	1.332.498	2.544.119	1,91
7. Ostala financijska imovina	214.918	2.035.457	9,47
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	95.413.823	136.553.033	1,43
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	40.170.206	6.155.104	0,15
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	3.259.082.012	3.316.607.102	1,02
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	980.151.421	966.890.614	0,99

Izvor: obrada autorice

Tablica 5. Horizontalna analiza bilance (pasiva) 2013.-2014.

Naziv pozicije	2013.	2014.	2014./2013.
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	1.134.309.526	1.337.863.908	1,18
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.084.000.600	1.084.000.600	1,00
II. KAPITALNE REZERVE	44.785.613	45.763.751	1,02
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	-45.842.810	5.523.313	-0,12
1. Zakonske rezerve	0	2.568.306	0,00
2. Rezerve za vlastite dionice	21.761.692	67.604.502	3,11
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	67.604.502	67.604.502	1,00

4. Statutarne rezerve	0	0	0,00
5. Ostale rezerve	0	2.955.007	0,00
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0,00
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	0	902.407	0,00
1. Zadržana dobit	0	902.407	0,00
2. Preneseni gubitak	0	0	0,00
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	51.366.123	201.673.837	3,93
1. Dobit poslovne godine	51.366.123	201.673.837	3,93
2. Gubitak poslovne godine	0	0	0,00
VII. MANJINSKI INTERES	0	0	0,00
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	37.775.002	30.539.209	0,81
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	14.955.100	14.460.800	0,97
2. Rezerviranja za porezne obveze	0	0	0,00
3. Druga rezerviranja	22.819.902	16.078.409	0,70
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	527.132.538	694.686.322	1,32
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	0	0	0,00
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	527.132.538	694.686.322	1,32
4. Obveze za predujmove	0	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	0	0	0,00
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
8. Ostale dugoročne obveze	0	0	0,00
9. Odgođena porezna obveza	0	0	0,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	641.787.764	473.188.131	0,74
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	44.371.311	50.437.132	1,14
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	429.443	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	336.081.529	173.261.915	0,52
4. Obveze za predujmove	887.840	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	225.461.258	214.401.372	0,95
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
8. Obveze prema zaposlenicima	29.095.432	28.770.202	0,99
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	2.260.614	1.843.358	0,82
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	681.138	676.868	0,99
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0	0	0,00
12. Ostale kratkoročne obveze	2.948.642	3.367.841	1,14
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	58.256.950	46.444.595	0,80
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	2.399.261.780	2.582.722.165	1,08
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	593.358.567	608.580.439	1,03

Izvor: obrada autorice

Promatrajući horizontalnu analizu pasive u 2014. godini vidi se povećanje zajmova, gotovo ravnomjerno rastu kratkoročne obveze što ukazuje na povećanje poslovnog angažmana poduzeća.

Tablica 6. Horizontalna analiza bilance (pasiva) 2015.-2016.

	2015.	2016.	2015./2016.
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	1.950.372.711	2.076.079.537	1,06
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.566.400.660	1.566.400.660	1,00
II. KAPITALNE REZERVE	184.178.962	185.313.851	1,01
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	99.642.627	143.682.952	1,44
1. Zakonske rezerve	12.651.998	17.659.521	1,40
2. Rezerve za vlastite dionice	147.604.502	147.604.502	1,00
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	66.709.496	72.539.675	1,09
4. Statutarne rezerve	0	0	0,00
5. Ostale rezerve	6.095.623	50.958.604	8,36
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0	0,00
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	-56.821.344	1.360.387	-0,02
1. Zadržana dobit	0	1.360.387	0,00
2. Preneseni gubitak	56.821.344	0	0,00

VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	156.971.806	179.321.687	1,14
1. Dobit poslovne godine	156.971.806	179.321.687	1,14
2. Gubitak poslovne godine	0	0	0,00
VII. MANJINSKI INTERES	0	0	0,00
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	31.667.552	31.469.021	0,99
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	17.013.353	17.750.427	1,04
2. Rezerviranja za porezne obveze	0	0	0,00
3. Druga rezerviranja	14.654.199	13.718.594	0,94
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	634.831.994	398.472.313	0,63
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	0	0	0,00
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	634.831.994	398.472.313	0,63
4. Obveze za predujmove	0	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	0	0	0,00
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
8. Ostale dugoročne obveze	0	0	0,00
9. Odgođena porezna obveza	0	0	0,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	596.989.702	771.097.403	1,29
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	11.670.539	156.595.983	13,42
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	498.365	324.985	0,65
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	257.215.121	233.177.632	0,91
4. Obveze za predujmove	38.175	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	286.319.738	263.032.904	0,92
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	82.720.318	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0	0,00
8. Obveze prema zaposlenicima	35.358.859	30.943.833	0,88
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	2.776.920	1.750.091	0,63
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	676.368	676.368	1,00
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0	0	0,00
12. Ostale kratkoročne obveze	2.435.617	1.875.289	0,77
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	45.220.053	39.488.828	0,87
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	3.259.082.012	3.316.607.102	1,02
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	980.151.421	966.890.614	0,99

Izvor: obrada autorice

Kako bi se što bolje utvrdili pokazatelji horizontalne analize za 2015. i 2016. godinu prikazani su segmentirano pojedini elementi bilance.

5.2. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka

Nakon prikaza horizontalne analize bilance, sastavljena je u nastavku i horizontalna analiza računa dobiti i gubitka prvotno za 2013. i 2014. godinu, a potom za 2015. i 2016. godinu.

Tablica 7. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka 2013.-2014. godine

Naziv pozicije	2013.	2014.	2014./2013.
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	1.912.179.508	1.808.000.173	0,9
1. Prihodi od prodaje	1.876.859.005	1.755.983.329	0,9
2. Ostali poslovni prihodi	35.320.503	52.016.844	1,5
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	1.918.034.607	1.690.634.666	0,9
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	6.160.046	-17.602.358	-2,9
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	1.210.180.322	1.129.844.118	0,9
a) Troškovi sirovina i materijala	653.699.778	621.546.584	1,0
b) Troškovi prodane robe	315.325.052	274.035.293	0,9
c) Ostali vanjski troškovi	241.155.492	234.262.241	1,0
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	353.153.057	329.270.249	0,9
a) Neto plaće i nadnice	219.527.819	197.696.583	0,9
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	86.153.773	83.044.801	1,0
c) Doprinosi na plaće	47.471.465	48.528.865	1,0
4. Amortizacija	84.985.112	76.457.368	0,9
5. Ostali troškovi	124.787.229	134.979.825	1,1
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	35.210.170	0	0,0
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	10.530.732	0	0,0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	24.679.438	0	0,0
7. Rezerviranja	0	0	0,0
8. Ostali poslovni rashodi	103.558.671	37.685.464	0,4
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	138.112.976	149.915.871	1,1
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	111.753.392	120.022.743	1,1
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	22.174.091	29.890.863	1,3
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	0	0	0,0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	4.185.493	2.265	0,0
5. Ostali financijski prihodi	0	0	0,0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	93.512.926	65.222.306	0,7
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	22.517.209	2.125.866	0,1
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	70.995.717	63.053.539	0,9
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0	42.901	0,0
4. Ostali financijski rashodi	0	0	0,0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0,0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0,0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0,0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0,0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	2.050.292.484	1.957.916.044	1,0
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	2.011.547.533	1.755.856.972	0,9
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	38.744.951	202.059.072	5,2
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	38.744.951	202.059.072	5,2
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	0	0	0,0
XII. POREZ NA DOBIT	-12.621.172	385.235	0,0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	51.366.123	201.673.837	3,9
1. Dobit razdoblja (149-151)	51.366.123	201.673.837	3,9
2. Gubitak razdoblja (151-148)	0	0	0,0
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	51.366.123	201.673.837	3,9
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	0	0	0,0
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	0	0	0,0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	0	0,0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0,0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	0	0	0,0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	0	0	0,0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	0	0	0,0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	0	0	0,0

III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	0	0	0,0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	0	0	0,0
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	51.366.123	201.673.837	3,9

Izvor: obrada autorice

Iz horizontalne analize računa dobiti i gubitka za 2013. i 2014. godinu vidi se da u 2014. godini dolazi do povećanja dobiti, ne prevelikog, ali zamjetnog od 3,9% u odnosu na 2013. godinu. U tablici 8. sastavljena je horizontalna analiza računa dobiti i gubitka za 2015. i 2016. godinu.

Tablica 8. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka 2015.-2016. godine

Naziv pozicije	2015.	2016.	2016./2015.
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	1.923.269.862	1.963.094.231	1,0
1. Prihodi od prodaje	1.870.592.974	1.888.109.148	1,0
2. Ostali poslovni prihodi	52.676.888	74.985.083	1,4
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	1.834.555.739	1.854.623.040	1,0
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	4.698.992	-13.065.267	-2,8
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	1.243.529.377	1.246.407.367	1,0
a) Troškovi sirovina i materijala	691.584.432	813.113.957	1,2
b) Troškovi prodane robe	294.588.801	234.171.547	0,8
c) Ostali vanjski troškovi	257.356.144	199.121.863	0,8
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	340.467.578	372.739.688	1,1
a) Neto plaće i nadnice	206.956.256	228.058.080	1,1
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	82.456.676	89.769.580	1,1
c) Doprinosi na plaće	51.054.646	54.912.028	1,1
4. Amortizacija	84.203.492	96.480.805	1,1
5. Ostali troškovi	110.595.783	102.213.095	0,9
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	11.532.957	0	0,0
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	0	0	0,0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	11.532.957	0	0,0
7. Rezerviranja	0	0	0,0
8. Ostali poslovni rashodi	39.527.560	49.847.352	1,3
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	109.269.449	144.036.336	1,3
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	93.760.567	125.558.982	1,3
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	14.718.676	18.448.949	1,3
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	0	0	0,0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	790.206	28.405	0,0
5. Ostali financijski prihodi	0	0	0,0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	53.688.491	48.121.079	0,9
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	7.347.849	10.834.087	1,5
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	39.674.262	34.626.896	0,9
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	11.690	303.488	26,0
4. Ostali financijski rashodi	6.654.690	2.356.608	0,4
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0,0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0	0,0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0	0,0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0	0,0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	2.032.539.311	2.107.130.567	1,0
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	1.888.244.230	1.902.744.119	1,0

XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	144.295.081	204.386.448	1,4
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	144.295.081	204.386.448	1,4
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	0	0	0,0
XII. POREZ NA DOBIT	-12.676.725	25.064.761	-2,0
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	156.971.806	179.321.687	1,1
1. Dobit razdoblja (149-151)	156.971.806	179.321.687	1,1
2. Gubitak razdoblja (151-148)	0	0	0,0
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	156.971.806	179.321.687	1,1
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	-49.469	-439.337	8,9
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	0	0	0,0
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	0	0,0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	0	0	0,0
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	0	0	0,0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	0	0	0,0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	0	0	0,0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	-49.469	-439.337	8,9
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	0	0	0,0
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (158-166)	-49.469	-439.337	8,9
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	156.922.337	178.882.350	1,1

Izvor: obrada autorice

Prema pokazatelju horizontalne analize računa dobiti i gubitka za 2015. i 2016. godinu vidi se da u 2016. godini dolazi do porasta dobiti od 1,1 %, što pokazuje da poduzeće nije znatno povećalo dobit od 2013. godine.

5.3. Vertikalna analiza bilance

U nastavku će se prikazati vertikalna analiza bilance za 2013. i 2014. godinu, a potom i za 2015. i 2016. godinu.

Tablica 9. Vertikalna analiza bilance (aktiva) 2013.-2014.

Naziv pozicije	2013.	2013.	2014.	2014.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	1.216.973.678	0,5	1.316.850.000	0,5
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	98.325.947	0,2	131.249.857	0,2
1. Izdaci za razvoj	0	0,0	0	0,0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	95.339.734	0,1	123.959.977	0,1
3. Goodwill	0	0,0	0	0,0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0	0,0	0	0,0

5. Nematerijalna imovina u pripremi	2.986.213	-0,1	7.289.880	1,3
6. Ostala nematerijalna imovina	0	0,0	0	0,0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	693.485.729	31,9	696.007.450	10,3
1. Zemljište	39.499.992	0,6	39.690.515	0,6
2. Građevinski objekti	423.066.363	0,2	397.566.604	0,2
3. Postrojenja i oprema	181.774.393	0,3	190.426.114	0,3
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	5.988.589	0,0	7.710.488	0,0
5. Biološka imovina	0	0,0	0	0,0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	2.356.450	0,0	880.766	0,0
7. Materijalna imovina u pripremi	40.046.390	0,9	58.995.088	1,3
8. Ostala materijalna imovina	753.552	0,0	737.875	0,0
9. Ulaganje u nekretnine	0	0,0	0	0,0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	387.810.822	0,2	452.626.748	0,2
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	375.382.888	0,6	372.392.313	0,6
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	7.583.333	0,2	73.250.000	2,4
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	907.000	0,1	2.319.795	0,2
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,0	0	0,0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	0	0,0	0	0,0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	3.937.601	0,0	4.664.640	0,0
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	0	0,0	0	0,0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0	0,0	0	0,0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	0	0,0	0	0,0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	0	0,0	0	0,0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	0	0,0	0	0,0
3. Ostala potraživanja	0	0,0	0	0,0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	37.351.180	0,0	36.965.945	0,0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	1.173.654.394	2,0	1.257.415.768	2,1
I. ZALIHE (036 do 042)	364.525.930	0,2	536.075.990	0,2
1. Sirovine i materijal	96.958.234	0,2	117.405.771	0,2
2. Proizvodnja u tijeku	22.927.744	0,5	27.484.468	0,5
3. Gotovi proizvodi	101.827.104	0,0	114.038.787	0,0
4. Trgovačka roba	56.411.831	0,2	67.434.594	0,4
5. Predujmovi za zalihe	5.441.050	6,1	0	0,0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	80.959.967	0,4	209.712.370	1,0
7. Biološka imovina	0	0,0	0	0,0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	567.831.305	0,2	574.902.173	0,2
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	367.850.454	12,6	358.862.505	12,5
2. Potraživanja od kupaca	194.190.983	85,9	176.896.430	96,0
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	0	0,0	0	0,0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	716.595	0,0	568.443	0,0
5. Potraživanja od države i drugih institucija	4.735.926	1,6	5.765.821	1,7
6. Ostala potraživanja	337.347	0,0	32.808.974	0,7
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	168.389.169	0,1	57.652.190	0,0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	75.125.754	0,1	20.000	0,0

2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	86.694.897	0,0	54.672.815	0,0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	0	0,0	0	0,0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,0	0	0,0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	5.514.691	0,0	476.000	0,0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	1.053.827	0,0	2.483.375	0,0
7. Ostala financijska imovina	0	0,0	0	0,0
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	72.907.990	0,0	88.785.415	0,0
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	8.633.708	0,0	8.456.397	0,0
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	2.399.261.780		2.582.722.165	
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	593.358.567		608.580.439	1,03

Izvor: obrada autorice

U aktivi bilance nematerijalna imovina čini najveći dio bilance u 2015. godini, a to se vidi i kod bilance za 2016. godinu.

Tablica 10. Vertikalna analiza bilance (aktiva) 2015.-2016.

Naziv pozicije	2015.	2015.	2016.	2016.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0		0	
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	1.894.605.133	0,6	1.851.327.653	0,6
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	122.818.399	0,1	107.755.978	0,1
1. Izdaci za razvoj	0	0,0	0	0,0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	110.590.711	0,1	101.805.354	0,0
3. Goodwill	0	0,0	0	0,0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0	0,0	0	0,0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	12.227.688	0,1	5.950.624	0,0
6. Ostala nematerijalna imovina	0	0,0	0	0,0
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	829.594.913	5,6	850.156.418	5,8
1. Zemljište	43.034.502	0,6	43.034.502	0,6
2. Građevinski objekti	445.633.300	0,1	473.435.374	0,1
3. Postrojenja i oprema	250.256.948	0,3	263.555.792	0,3
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	10.567.741	0,0	22.786.284	0,0
5. Biološka imovina	0	0,0	0	0,0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	11.571.631	0,0	3.503.215	0,0
7. Materijalna imovina u pripremi	67.808.592	0,4	43.134.729	0,2
8. Ostala materijalna imovina	722.199	0,0	706.522	0,0
9. Ulaganje u nekretnine	0	0,0	0	0,0
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	891.559.077	0,3	867.752.211	0,3
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	791.517.561	0,8	808.073.131	0,8
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	95.481.262	3,0	56.465.262	1,8
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	994.100	0,1	1.225.020	0,1
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,0	0	0,0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	0	0,0	0	0,0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	3.566.154	0,0	1.988.798	0,0

7. Ostala dugotrajna financijska imovina	0	0,0	0	0,0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	0	0,0	0	0,0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	0	0,0	0	0,0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	0	0,0	0	0,0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	0	0,0	0	0,0
3. Ostala potraživanja	0	0,0	0	0,0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	50.632.744	0,0	25.663.046	0,0
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	1.324.306.673	1,4	1.459.124.345	1,5
I. ZALIHE (036 do 042)	563.215.130	0,2	478.624.439	0,1
1. Sirovine i materijal	138.433.496	0,2	111.660.293	0,1
2. Proizvodnja u tijeku	44.585.030	3,8	42.880.135	0,3
3. Gotovi proizvodi	125.410.263	0,0	140.823.462	0,0
4. Trgovačka roba	55.062.839	0,2	42.841.093	0,2
5. Predujmovi za zalihe	0	0,0	0	0,0
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	199.723.502	0,7	140.419.456	0,5
7. Biološka imovina	0	0,0	0	0,0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	614.044.171	0,2	763.611.620	0,2
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	359.347.835	10,2	465.173.908	15,0
2. Potraživanja od kupaca	216.209.194	77,9	279.386.040	159,6
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	0	0,0	0	0,0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	1.320.499	0,0	733.464	0,0
5. Potraživanja od države i drugih institucija	15.436.005	6,3	7.744.536	4,1
6. Ostala potraživanja	21.730.638	0,5	10.573.672	0,3
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	51.633.549	0,0	80.335.253	0,0
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	20.000	0,0	0	0,0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	49.421.133	0,0	75.449.677	0,0
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	0	0,0	0	0,0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,0	0	0,0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	645.000	0,0	306.000	0,0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	1.332.498	0,0	2.544.119	0,0
7. Ostala financijska imovina	214.918	0,0	2.035.457	0,0
IV. NOVAC U BANCIMA I BLAGAJNI	95.413.823	0,0	136.553.033	0,0
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	40.170.206	0,0	6.155.104	0,0
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	3.259.082.012		3.316.607.102	1,02
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	980.151.421		966.890.614	0,99

Izvor: obrada autorice

U nastavku će se prikazati i vertikalna analiza pasive za 2013, 2014. i 2015. godinu.

Tablica 11. Vertikalna analiza bilance (pasiva) 2013., 2014., 2015. i 2016. godine

Naziv pozicije	2013.	2013. %	2014.	2014. %
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	1.134.309.526	0,47	1.337.863.908	0,52
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.084.000.600	1,83	1.084.000.600	1,78
II. KAPITALNE REZERVE	44.785.613	0,02	45.763.751	0,02

III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	-45.842.810	-0,02	5.523.313	0,00
1. Zakonske rezerve	0	0,00	2.568.306	0,00
2. Rezerve za vlastite dionice	21.761.692	0,01	67.604.502	0,03
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	67.604.502	0,11	67.604.502	0,11
4. Statutarne rezerve	0	0,00	0	0,00
5. Ostale rezerve	0	0,00	2.955.007	0,00
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0,00	0	0,00
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	0	0,00	902.407	0,00
1. Zadržana dobit	0	0,00	902.407	0,00
2. Preneseni gubitak	0	0,00	0	0,00
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	51.366.123	0,02	201.673.837	0,08
1. Dobit poslovne godine	51.366.123	0,02	201.673.837	0,08
2. Gubitak poslovne godine	0	0,00	0	0,00
VII. MANJINSKI INTERES	0	0,00	0	0,00
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	37.775.002	0,02	30.539.209	0,01
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	14.955.100	0,01	14.460.800	0,01
2. Rezerviranja za porezne obveze	0	0,00	0	0,00
3. Druga rezerviranja	22.819.902	0,01	16.078.409	0,01
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	527.132.538	0,22	694.686.322	0,27
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	0	0,00	0	0,00
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0,00	0	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	527.132.538	0,22	694.686.322	0,27
4. Obveze za predujmove	0	0,00	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	0	0,00	0	0,00
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0,00	0	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,00	0	0,00
8. Ostale dugoročne obveze	0	0,00	0	0,00
9. Odgođena porezna obveza	0	0,00	0	0,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	641.787.764	0,27	473.188.131	0,18
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	44.371.311	0,07	50.437.132	0,08
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0,00	429.443	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	336.081.529	0,14	173.261.915	0,07
4. Obveze za predujmove	887.840	0,00	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	225.461.258	0,60	214.401.372	0,60
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0,00	0	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,00	0	0,00
8. Obveze prema zaposlenicima	29.095.432	0,00	28.770.202	0,00
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	2.260.614	0,00	1.843.358	0,00
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	681.138	0,00	676.868	0,00
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0	0,00	0	0,00
12. Ostale kratkoročne obveze	2.948.642	0,00	3.367.841	0,00
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	58.256.950	0,00	46.444.595	0,00
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	2.399.261.780		2.582.722.165	1,08
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	593.358.567		608.580.439	1,03

Izvor: obrada autorice

Temeljni kapital i dugoročne obveze predstavljaju najveći element pasive u bilanci kako za 2013. i 2014. godinu tako i za 2015. te 2016. godinu što će se vidjeti u nastavku u tablici 24.

Tablica 12. Vertikalna analiza bilance (pasiva) 2015. – 2016.

Naziv pozicije	2015.	2015. %	2016.	2016. %
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	1.950.372.711	0,60	2.076.079.537	0,63
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	1.566.400.660	1,60	1.566.400.660	1,62
II. KAPITALNE REZERVE	184.178.962	0,06	185.313.851	0,06
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	99.642.627	0,03	143.682.952	0,04
1. Zakonske rezerve	12.651.998	0,00	17.659.521	0,00
2. Rezerve za vlastite dionice	147.604.502	0,05	147.604.502	0,04
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	66.709.496	0,07	72.539.675	0,08
4. Statutarne rezerve	0	0,00	0	0,00
5. Ostale rezerve	6.095.623	0,00	50.958.604	0,00
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	0	0,00	0	0,00
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	-56.821.344	0,00	1.360.387	0,00
1. Zadržana dobit	0	0,00	1.360.387	0,00
2. Preneseni gubitak	56.821.344	0,00	0	0,00
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	156.971.806	0,05	179.321.687	0,05
1. Dobit poslovne godine	156.971.806	0,05	179.321.687	0,05
2. Gubitak poslovne godine	0	0,00	0	0,00
VII. MANJINSKI INTERES	0	0,00	0	0,00
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	31.667.552	0,01	31.469.021	0,01
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	17.013.353	0,01	17.750.427	0,01
2. Rezerviranja za porezne obveze	0	0,00	0	0,00
3. Druga rezerviranja	14.654.199	0,00	13.718.594	0,00
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	634.831.994	0,19	398.472.313	0,12
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	0	0,00	0	0,00
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0,00	0	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	634.831.994	0,19	398.472.313	0,12
4. Obveze za predujmove	0	0,00	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	0	0,00	0	0,00
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0,00	0	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,00	0	0,00
8. Ostale dugoročne obveze	0	0,00	0	0,00
9. Odgođena porezna obveza	0	0,00	0	0,00
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	596.989.702	0,18	771.097.403	0,23
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	11.670.539	0,01	156.595.983	0,16
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	498.365	0,00	324.985	0,00
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	257.215.121	0,08	233.177.632	0,07
4. Obveze za predujmove	38.175	0,00	0	0,00
5. Obveze prema dobavljačima	286.319.738	0,60	263.032.904	0,60
6. Obveze po vrijednosnim papirima	0	0,00	82.720.318	0,00
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	0	0,00	0	0,00

8. Obveze prema zaposlenicima	35.358.859	0,00	30.943.833	0,00
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	2.776.920	0,00	1.750.091	0,00
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	676.368	0,00	676.368	0,00
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0	0,00	0	0,00
12. Ostale kratkoročne obveze	2.435.617	0,00	1.875.289	0,00
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	45.220.053	0,00	39.488.828	0,00
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	3.259.082.012		3.316.607.102	1,02
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	980.151.421		966.890.614	0,99

Izvor: obrada autorice

Nakon što je sastavljena vertikalna analiza bilance pri čemu se vidi da nematerijalna imovina ima najveći postotak u aktivima, a obveze u pasivama, u nastavku će se prikazati vertikalna analiza za 2013., 2014. i 2015. te 2016. godinu.

5.4. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka

U tablici 13. prikazana je vertikalna analiza dobiti i gubitka za sve tri godine, a kasnije će se analizirati podaci pojedinačno za 2013. 2014. 2015. i 2016. godinu.

Tablica 13. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka 2013., 2014., 2015. i 2016. godine

Naziv pozicije	2013.	2013. %	2014.	2014. %	2015.	2015. %	2016.	2016.
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	1.912.179.508		1.808.000.173		1.923.269.862		1.963.094.231	
1. Prihodi od prodaje	1.876.859.005	0,9	1.755.983.329	0,9	1.870.592.974	0,9	1.888.109.148	0,9
2. Ostali poslovni prihodi	35.320.503	0,0	52.016.844	0,0	52.676.888	0,0	74.985.083	0,0
II. POSLOVNI RASHODI	1.918.034.607	49,5	1.690.634.666	8,4	1.834.555.739	12,7	1.854.623.040	9,1
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	6.160.046	0,2	-17.602.358	-0,1	4.698.992	0,0	-13.065.267	-0,1
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	1.210.180.322	0,6	1.129.844.118	0,6	1.243.529.377	0,6	1.246.407.367	0,6
a) Troškovi sirovina i materijala	653.699.778	0,3	621.546.584	0,4	691.584.432	0,4	813.113.957	0,4
b) Troškovi prodane robe	315.325.052	8,1	274.035.293	1,4	294.588.801	2,0	234.171.547	1,1
c) Ostali vanjski troškovi	241.155.492	6,2	234.262.241	1,2	257.356.144	1,8	199.121.863	1,0

3. Troškovi osoblja (121 do 123)	353.153.057	0,2	329.270.249	0,2	340.467.578	0,2	372.739.688	0,2
a) Neto plaće i nadnice	219.527.819	-17,4	197.696.583	513,2	206.956.256	-16,3	228.058.080	9,1
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	86.153.773	1,7	83.044.801	0,4	82.456.676	0,5	89.769.580	0,5
c) Doprinosi na plaće	47.471.465	0,9	48.528.865	0,2	51.054.646	0,3	54.912.028	0,3
4. Amortizacija	84.985.112	0,0	76.457.368	0,0	84.203.492	0,0	96.480.805	0,0
5. Ostali troškovi	124.787.229	0,1	134.979.825	0,1	110.595.783	0,1	102.213.095	0,1
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	35.210.170	0,9	0	0,0	11.532.957	0,1	0	0,0
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	10.530.732	0,3	0	0,0	0	0,0	0	0,0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	24.679.438	0,0	0	0,0	11.532.957	0,0	0	0,0
7. Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
8. Ostali poslovni rashodi	103.558.671	2,0	37.685.464	0,2	39.527.560	0,3	49.847.352	0,3
III. FINANCIJSKI PRIHODI (132 do 136)	138.112.976	2,7	149.915.871	0,7	109.269.449	0,7	144.036.336	0,8
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	111.753.392	0,1	120.022.743	0,1	93.760.567	0,0	125.558.982	0,1
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	22.174.091	0,0	29.890.863	0,0	14.718.676	0,0	18.448.949	0,0
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	4.185.493	0,0	2.265	0,0	790.206	-16,0	28.405	-0,1
5. Ostali financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
IV. FINANCIJSKI RASHODI (138 do 141)	93.512.926	1,8	65.222.306	0,3	53.688.491	0,3	48.121.079	0,3
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	22.517.209	0,4	2.125.866	0,0	7.347.849	0,0	10.834.087	0,1
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	70.995.717	1,4	63.053.539	0,3	39.674.262	0,3	34.626.896	0,2
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0	0,0	42.901	0,0	11.690	0,0	303.488	0,0
4. Ostali financijski rashodi	0	0,0	0	0,0	6.654.690	0,0	2.356.608	0,0
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
IX. UKUPNI PRIHODI	2.050.292.484	40	1.957.916.044	10	2.032.539.311	13	2.107.130.567	12
X. UKUPNI RASHODI	2.011.547.533	39	1.755.856.972	9	1.888.244.230	12	1.902.744.119	11
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	38.744.951	100	202.059.072	100,0	144.295.081	100	204.386.448	100,0
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	38.744.951	100	202.059.072	100	144.295.081	100	204.386.448	100
XII. POREZ NA DOBIT	-12.621.172	0	385.235	0,0	-12.676.725	0	25.064.761	-2,0

XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	51.366.123	100	201.673.837	100,0	156.971.806	100	179.321.687	100,0
1. Dobit razdoblja (149-151)	51.366.123	100	201.673.837	100	156.971.806	100	179.321.687	100
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	51.366.123	100	201.673.837	3,9	156.971.806	100	179.321.687	100,0

Izvor: obrada autorice

Kako se može vidjeti u vertikalnoj analizi računa dobiti i gubitka prihodi su u sve 4 godine viši od rashoda što ukazuje na činjenicu da poduzeće posluje dobro. Posebno je dobar pokazatelj da se poduzeću nakon 2013. godine u 2014. godini povećava dobit. Iako ista pada u 2015. godini u 2016. poduzeće opet bilježi rast dobiti.

5.5. Financijski pokazatelji Podravke d.d.

U tablici 14. prikazani su pokazatelji likvidnosti poduzeća za 2013., 2014., 2015. i 2016. godinu.

Tablica 14. Pokazatelji likvidnosti

	2013.	2014.	2015.	2016.
NOVAC	72.907.990	88.785.415	95.413.823	136.553.033
KRA TKOROČNE OBVEZE	641.787.764	473.188.131	596.989.702	771.097.403
KOEFICIJENT TRENUTNE LIKVIDNOSTI	0,11	0,19	0,16	0,18
NOVAC+POTRAŽIVANJA	267.098.973	265.681.845	311.623.017	415.939.073
KRA TKOROČNE OBVEZE	641.787.764	473.188.131	596.989.702	771.097.403
KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI	0,42	0,56	0,52	0,54
KRA TKOTRAJNA IMOVINA	1.173.654.394	1.257.415.768	1.324.306.673	1.459.124.345
KRA TKOROČNE OBVEZE	641.787.764	473.188.131	596.989.702	771.097.403

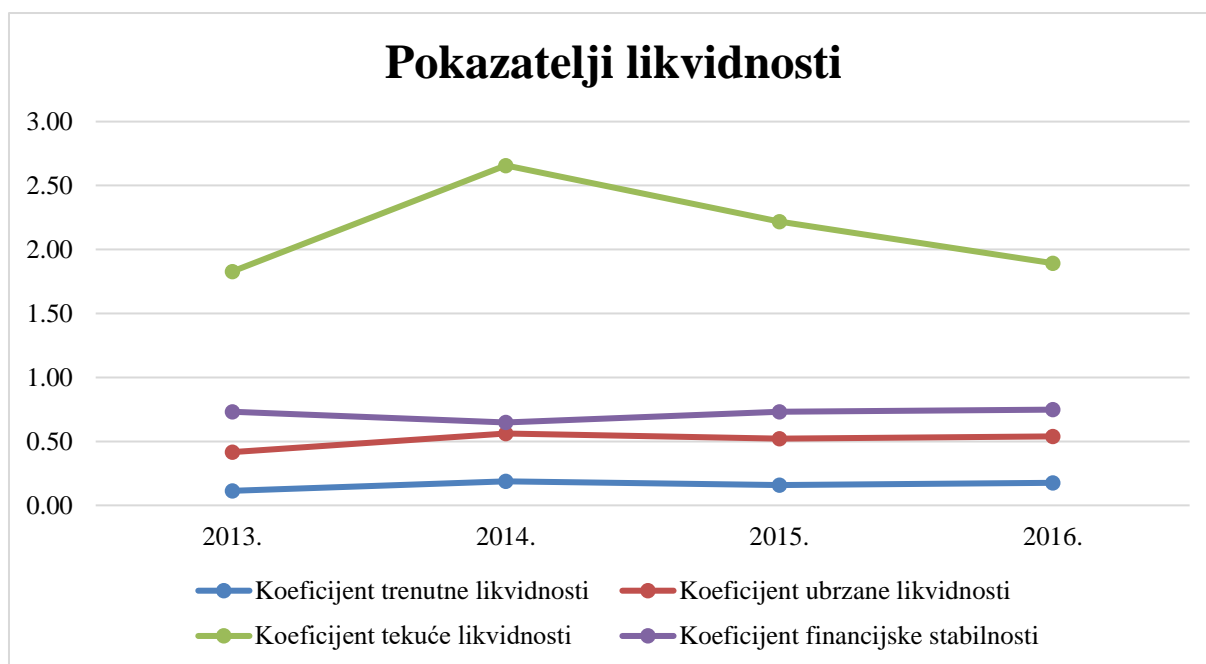
KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI	1,83	2,66	2,22	1,89
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.216.973.678	1.316.850.000	1.894.605.133	1.851.327.653
KAPITAL+DUGOROČNE OBVEZE	1.661.442.064	2.032.550.230	2.585.204.705	2.474.551.850
KOEFICIJENT FINANCIJSKE STABILNOSTI	0,73	0,65	0,73	0,75
KRATKOTRAJNA IMOVINA - KRATKOROČNE OBVEZE	531.866.630,00	784.227.637,00	727.316.971,00	688.026.942,00

Izvor: obrada autorice

Kako se vidi iz tablice 14. koeficijent tekuće likvidnosti u 2016. je zadovoljavajući iako je 2013. bio vrlo slab. Smatra se kako koeficijent tekuće likvidnosti manji od 1,5 implicira mogućnost da poduzeće ostane bez sredstava za podmirenje kratkoročnih obveza (Financijski pokazatelji, 2017.).

Koeficijenti trenutne i ubrzane likvidnosti nisu baš dobri bilo bi bolje da su i oni iznad 1. Ukoliko industrijski prosjek nije poznat, tada je poželjna vrijednost koeficijenta ubrzane likvidnosti približno jednaka omjeru 1:1. Preporučena minimalna vrijednost ovog koeficijenta iznosi 0,9. Koeficijent tekuće likvidnosti je u svim godinama zadovoljavajući. Za sve ulagače veliku ulogu ima i analiza profitabilnosti koja pokazuje koliko je isplativo ulagati u poslovanje. Na grafikonu 1. prikazan je tijek pokazatelja likvidnosti kroz sve četiri promatrane godine.

Grafikon 1. Grafički prikaz pokazatelja likvidnosti 2013., 2014., 2015. i 2016. godina

Izvor: obrada autorice

Razvidno grafikonu 1. može se vidjeti da koeficijent tekuće likvidnosti pada od 2014. godine do 2016. godine. Dok su ostali pokazatelji konstantni kroz sve četiri godine.

Tablica 15. Pokazatelji profitabilnosti

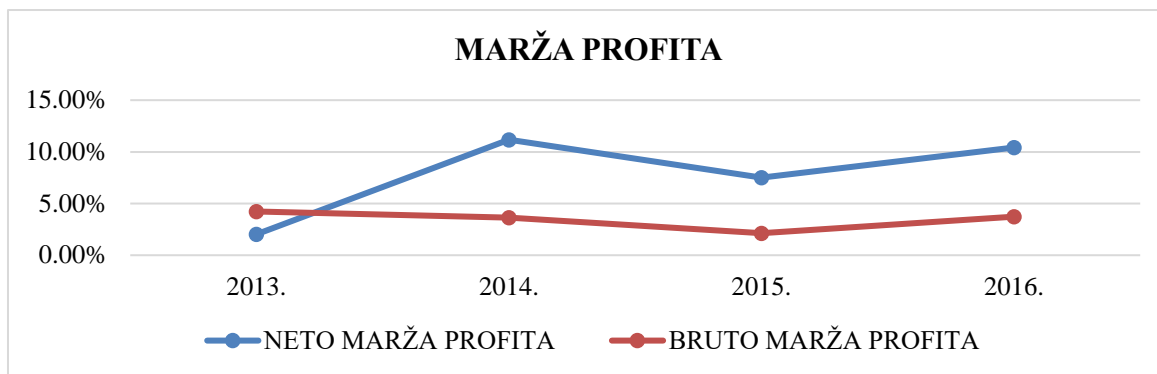
	2013.	2014.	2015.	2016.
NETO DOBIT + KAMATE	38.744.951	202.059.072	144.295.081	204.386.448
UKUPNI PRIHOD	1.912.179.508	1.808.000.173	1.923.269.862	1.963.094.231
NETO MARŽA PROFITA	2,03%	11,18%	7,50%	10,41%
	2013.	2014.	2015.	2016.

DOBIT PRIJE OPOREZIVNJA + KAMATE	80.891.754	65.607.541	41.011.766	73.185.840
UKUPNI PRIHOD	1.912.179.508	1.808.000.173	1.923.269.862	1.963.094.231
BRUTO MARŽA PROFITA	4,23%	3,63%	2,13%	3,73%
	2013.	2014.	2015.	2016.
NETO DOBIT + KAMATE	38.744.951	202.059.072	144.295.081	204.386.448
UKUPNA IMOVINA	2.390.628.072	2.574.265.768	3.218.911.806	3.310.451.998
NETO RENTABILNOST IMOVINE	1,62%	7,85%	4,48%	6,17%
	2013.	2014.	2015.	2016.
DOBIT PRIJE OPOREZIVNJA + KAMATE	80.891.754	65.607.541	41.011.766	73.185.840
UKUPNA IMOVINA	2.390.628.072	2.574.265.768	3.218.911.806	3.310.451.998
BRUTO RENTABILNOST IMOVINE	3,38%	2,55%	1,27%	2,21%
	2013.	2014.	2015.	2016.
NETO DOBIT	38.744.951	202.059.072	144.295.081	204.386.448
VLASTITI KAPITAL (GLAVNICA)	1.134.309.526	1.337.863.908	1.950.372.711	2.076.079.537
RENTABILNOST VLASTITOG KAPITALA (GLAVNICE)	3,42%	12,16%	12,16%	12,37%

Izvor: obrada autorice

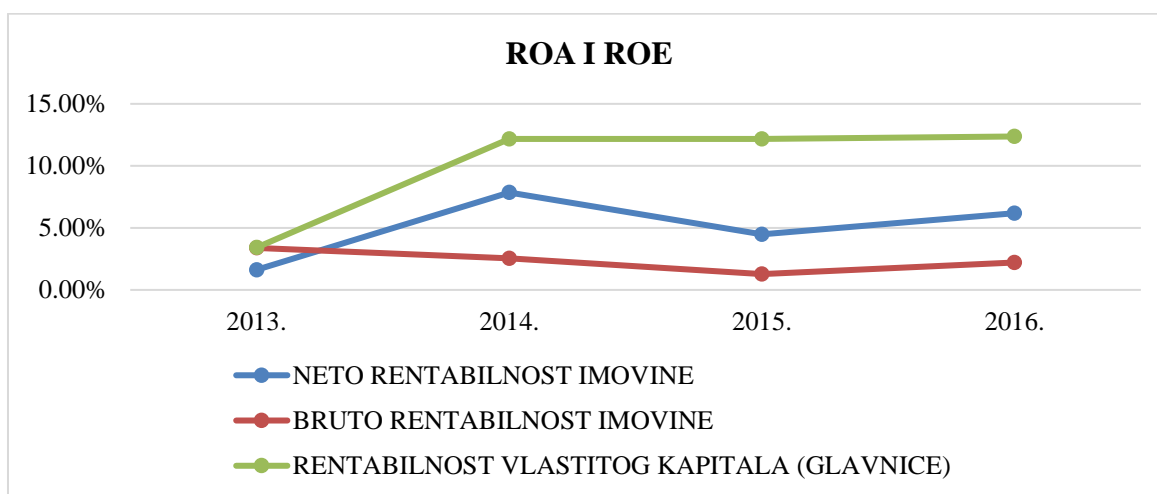
Neto profitna marža također ukazuje na sposobnost menadžmenta u vođenju poduzeća. Odnos neto dobiti prema prodaji u biti izražava razinu odnosa trošak/cijena u poslovanju. Iako je u Podravci ona relativno dobra, bilo bi bolje da je što veća, ali i ovi pokazatelji su dobri posebno zato što se povećava opet u 2016. godini.

Grafikon 2. Grafički prikaz marže profita 2013, 2014., 2015. i 2016. godina

Izvor: obrada autorice

Grafikon 3. Grafički prikaz rentabilnosti 2013, 2014., 2015. i 2016. godina

Profitna marža trebala bi biti znatno veća. Pokazatelji ukazuju na rentabilnost imovine, ali i dobru rentabilnost vlastitog kapitala (Financijski pokazatelji, 2017.).

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju računa dobiti i gubitka. Mjere odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. Ukoliko je vrijednost pokazatelja rentabilnosti manja od 1, to znači da poduzeće posluje s gubitkom.

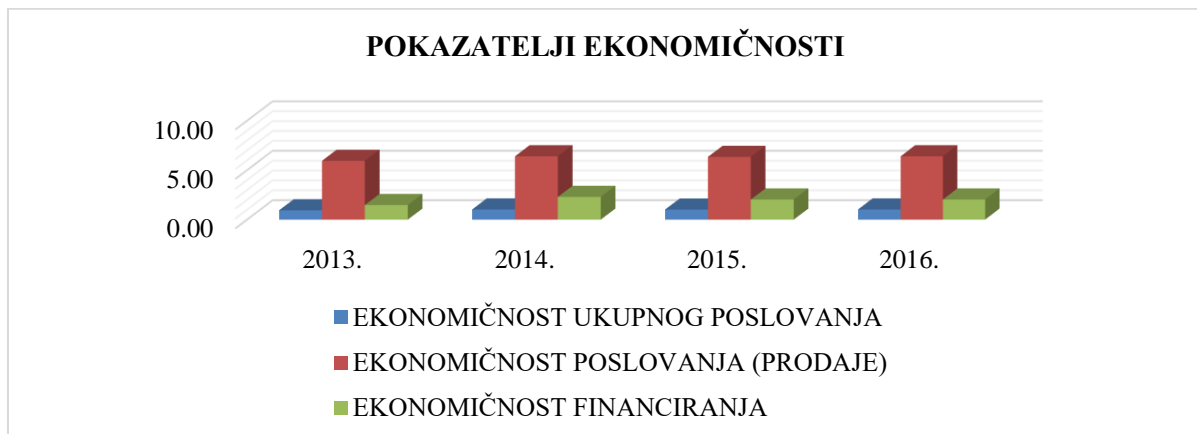
Tablica 16. Pokazatelji ekonomičnosti

	2013.	2014.	2015.	2016.
UKUPNI PRIHODI	1.912.179.508	1.808.000.173	1.923.269.862	1.963.094.231
UKUPNI RASHODI	2.011.547.533	1.755.856.972	1.888.244.230	1.902.744.119
EKONOMIČNOST UKUPNOG POSLOVANJA	0,95	1,03	1,02	1,03
	2013.	2014.	2015.	2016.
PRIHODI OD PRODAJE	1.876.859.005	1.755.983.329	1.870.592.974	1.888.109.148
RASHODI OD PRODAJE	315.325.052	274.035.293	294.588.801	234.171.547
EKONOMIČNOST POSLOVANJA (PRODAJE)	5,95	6,41	6,35	6,41
	2013.	2014.	2015.	2016.
FINANCIJSKI PRIHODI	138.112.976	149.915.871	109.269.449	144.036.336
FINANCIJSKI RASHODI	93.512.926	65.222.306	53.688.491	48.121.079
EKONOMIČNOST FINANCIRANJA	1,48	2,30	2,04	2,04

Izvor: obrada autorice

Iako su svi pokazatelji ekonomičnosti pozitivni, u 2013. godini vidi se pad ekonomičnosti poslovanja. I na kraju za svakog investitora važno da zna kolika je zaduženost poduzeća u koje ulaže. U grafikonu 4. prikazani su pokazatelji ekonomičnosti za promatrane godine.

Grafikon 4. Grafički prikaz rentabilnosti 2013, 2014., 2015. i 2016. godina

Izvor: obrada autorice

Tablica 17. Pokazatelji zaduženosti

	2013.	2014.	2015.	2016.
UKUPNE OBVEZE	1.168.920.302	1.167.874.453	1.231.821.696	1.169.569.716
UKUPNA IMOVINA	2.390.628.072	2.574.265.768	3.218.911.806	3.310.451.998
KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI	0,49	0,45	0,38	0,35
GLAVNICA	1.134.309.526	1.337.863.908	1.950.372.711	2.076.079.537
UKUPNA IMOVINA	2.390.628.072	2.574.265.768	3.218.911.806	3.310.451.998
KOEFICIJENT VLASTITOG FINANCIRANJA	0,47	0,52	0,61	0,63
UKUPNE OBVEZE	1.168.920.302	1.167.874.453	1.231.821.696	1.169.569.716
GLAVNICA	1.134.309.526	1.337.863.908	1.950.372.711	2.076.079.537
KOEFICIJENT FINANCIRANJA	1,03	0,87	0,63	0,56
DOBIT PRIJE POREZA I KAMATA	38.744.951	202.059.072	144.295.081	204.386.448
KAMATE	93.512.926	65.222.306	53.688.491	48.121.079
POKRIĆE TROŠKOVA KAMATA	0,41	3,10	2,69	4,25
UKUPNE OBVEZE	2.390.628.072	2.574.265.768	3.218.911.806	3.310.451.998
ZADRŽANA DOBIT + AMORTIZACIJA	0	902.407	0	1.360.387
FAKTOR ZADUŽENOSTI	0,00	2,852,67	0,00	2,433,46
GLAVNICA	1.134.309.526	1.337.863.908	1.950.372.711	2.076.079.537
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.216.973.678	1.316.850.000	1.894.605.133	1.851.327.653
STUPANJ POKRIĆA 1	0,93	1,02	1,03	1,12
GLAVNICA + DUGOROČNE OBVEZE	1.661.442.064	2.032.550.230	2.585.204.705	2.474.551.850
DUGOTRAJNA IMOVINA	1.216.973.678	1.316.850.000	1.894.605.133	1.851.327.653
STUPANJ POKRIĆA 2	1,37	1,54	1,36	1,34

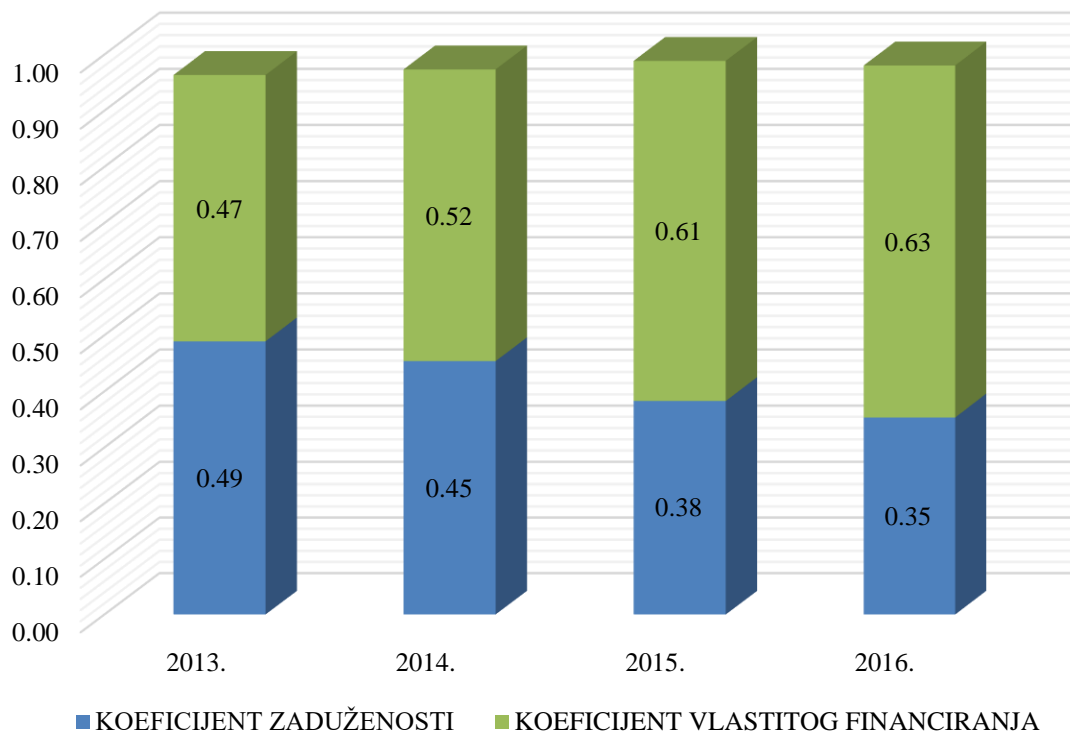
Izvor: obrada autorice

Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik, a što je manji, niži je financijski rizik. U pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja, što kod Podravke je dobar pokazatelj. U grafikonu 5 su prikazani pokazatelji zaduženosti za analizirane godine.

Grafikon 5. Grafički prikaz zaduženosti i vlastitog financiranja 2013, 2014., 2015. i 2016. godina

KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI I VLASTITOG FINANCIRANJA ZA RAZDOBLJE 2013. - 2016.

Izvor: obrada autorice

Ono što je jedino što nije dobro da je koeficijent financiranja niži te ne ulijeva povjerenje da bi se poduzeće moglo u budućnosti financirati isključivo iz vlastitog kapitala.

Usporede li se podaci Podravke d.d. s poslovanjem poduzetnika u Republici Hrvatskoj 2015. godine na temelju podataka Fine, može se vidjeti da Podravka d.d. ima znatno veću dobit u odnosu na poduzetnike koji posluju s dobiti u Republici Hrvatskoj.

6. ZAKLJUČAK

Financijska analiza je proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije. U procesu analize moguće je koristiti više različitih postupaka koji su, prije svega, utemeljeni na raščlanjivanju i uspoređivanju.

Važnost analize razmatra se prvenstveno s aspekta upravljanja poslovanjem i razvojem poduzeća. Zadatak analize financijskih izvještaja je u tome da prepozna dobre osobine poduzeća da bi se te prednosti mogle iskoristiti, ali i da prepozna slabosti kako bi se mogla poduzeti korektivna akcija. Dakle, analiza stvara informacijsku podlogu za potrebe upravljanja. Ona daje temeljni input na osnovi kojega je moguće razmišljanje i prosuđivanje poslovanja poduzeća. Međutim, potrebno je voditi računa o tome da je pristup analize financijskih izvještaja ipak parcijalan pristup koji obuhvaća neke bitne elemente za donošenje poslovnih odluka, ali ipak ne sve. Osim za menadžere, za informacije iz analize zainteresirani su i drugi korisnici. Najčešće su to kreditori, investitori, revizori i drugi. Ovisno o tome tko je korisnik informacija i njegovih interesa naglašava se značenje pojedinih segmenata ukupne analize financijskih izvještaja.

Kako se može vidjeti iz ovog rada i financijske analize Podravke, poduzeće ima razvijeno tržište i proizvode koji su bili sljedbenici pa čak i lideri na pojedinim tržištima. Takva situacija dobar je pokazatelj poduzećima koja se namjeravaju širiti na nova tržišta ili ojačati svoju poziciju na postojećem tržištu da razmišljaju o preuzimanju poduzeća kojem slabi financijska slika, ali i dalje ima dobar imidž na tržištu. Podravka Grupa koja je od 1990. godine narasla u vodećeg distributera prehrambenih i farmaceutskih proizvoda (spajanjem s Belupom).

Iz poslovne aktivnosti Podravke d.d. i financijskih pokazatelja može se vidjeti rast dobiti u 2015. godini te povećanje aktivnosti poslovanja što može biti također znak da se poduzeće planira širiti ili na nova tržišta ili područja proizvodnje.

IZJAVA O AUTORSTVU

I

SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Suzana Varović (ime i prezime) pod punom moralnom,

materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivo autorica
diplomskog rada pod naslovom

Analiza profitabilnosti poslovanja poduzeća Podravka d.d. (upisati naslov) te da u
navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi
tuđih radova.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

Suzana Varović
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Suzana Varović (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da

sam suglasan/na s javnom objavom diplomskog rada pod naslovom Analiza
profitabilnosti poslovanja poduzeća Podravka d.d. (upisati naslov) čija sam autorica.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

Suzana Varović
(vlastoručni potpis)

LITERATURA

Knjige i stručni članci:

1. Anthony, R.N., Reece, J.S. (2004). Računovodstvo. Financijsko i upravljačko računovodstvo. Zagreb: RRIF
2. Belak, V. (2006), Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zagreb : Zgombić & Partneri
3. Bolfek, B., Stanić, M., Knežević, S. (2012), Vertikalna i horizontalna financijska analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik , Vol. 25, Br. 1., str. 146-167.
4. Buble, M. (2005), Strateški menadžment, Zagreb: Sinergija
5. Dečman, N. (2012). Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Ekonomski pregled, 63(7-8), 446-467.
6. Orsag, S. (2015), investicijska analiza, Zagreb: Avantis
7. Paić Ćirić, M., Rakijašić, J., Slovinac, I., Zaloker, D (2010). Računovodstvo trgovačkih društava – prema HSFI i MSFI. Zagreb: TEB – Poslovno savjetovanje
8. Vukičević, M. (2000). Financiranje malih poduzeća. Zagreb:Riff
9. Sever, S. (2007). Uloga financijskih i nefinancijskih pokazatelja u revizorovoj ocjeni kvalitete poslovanja. Magistarski rad. Zagreb: Ekonomski fakultet.
10. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008). Analiza financijskih izvještaja – 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmmedia
11. Žager, K. i Žager, L. (1999), Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedija

Zakoni:

12. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, (Narodne novine, br. 86/15)
13. Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16

Internet:

14. Podravka d.d., <http://www.podravka.hr/kompanija/>, preuzeto 18.12.2017.
15. Financijski pokazatelji,
https://www.mathos.unios.hr/analizapp/Files/Financijska_analiza.doc.pdf, 12. 12. 2017.
16. Zelenić, M. (2015.), Računovodstvene informacije kao pretpostavka poslovnog odlučivanja,
<https://repozitorij.unin.hr/islandora/object/unin%3A6/datastream/PDF/view>, 18.12.2017.

Ostalo:

17. Godišnji izvještaj Podravke d.d. 2015. godine
18. Fina, Registar godišnjih financijskih izvještaja, obrada GFI-a za 2015. godinu
19. Financijska izvješća Podravke d.d. – GFI, 2015. godine

POPIS SLIKA, GRAFIKONA I TABLICA

Slike:

Slika 1. Područje upravljačkih odluka- Bilanca u kontekstu odlučivanja.....	5
Slika 2. Područje upravljačkog odlučivanja- Račun dobiti i gubitka.....	7
Slika 3. Područje upravljačkog odlučivanja- Izvješće o novčanom toku.....	8

Grafikoni:

Grafikon 1. Grafički prikaz pokazatelja likvidnosti 2013, 2014., 2015. i 2016. godina.....	44
Grafikon 2. Grafički prikaz marže profita 2013., 2014., 2015. i 2016. godina.....	46
Grafikon 3. Grafički prikaz rentabilnosti 2013., 2014., 2015. i 2016. godina	47
Grafikon 4. Grafički prikaz rentabilnosti 2013., 2014., 2015. i 2016. godina	48
Grafikon 5. Grafički prikaz zaduženosti i vlastitog financiranja 2013., 2014., 2015. i 2016. godina	49

Tablice:

Tablica 1. PESTLE analiza	24
Tablica 2. 5 PORTEROVIH SILA	25
Tablica 3. Horizontalna analiza bilance (aktiva) 2013.-2014.	27
Tablica 4. Horizontalna analiza bilance aktive 2015. i 2016. godine	28
Tablica 5. Horizontalna analiza bilance (pasiva) 2013.-2014.	29
Tablica 6. Horizontalna analiza bilance (pasiva) 2015.-2016	31
Tablica 7. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka 2013.-2014. godine	33
Tablica 8. Horizontalna analiza računa dobiti i gubitka 2014.-2015. godine	34
Tablica 9. Vertikalna analiza bilance (aktiva) 2013.-2014.	35
Tablica 10. Vertikalna analiza bilance (aktiva) 2015.-2016.	37
Tablica 11. Vertikalna analiza bilance (pasiva) 2013., 2014., 2015. i 2016. godine	38
Tablica 12. Vertikalna analiza bilance (pasiva) 2015. – 2016.	40
Tablica 13. Vertikalna analiza računa dobiti i gubitka 2013, 2014 i 2015. godine.....	41
Tablica 14. Pokazatelji likvidnosti	43
Tablica 15. Pokazatelji profitabilnosti	45
Tablica 16. Pokazatelji ekonomičnosti.....	47
Tablica 17. Pokazatelji zaduženosti	48